Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $7.00 Metams
Užsieniuose $9.00
Brooklyne $8.00
KOPIJA 5c

LAISVĖ
THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ—LIBERTY
The Only Lithuanian Daily in the Eastern States.
427 Lorimer Street, Brooklyn 6, N. Y.
Telephone: Stagg 2-3878

No. 144 ★ ★ ★ Brooklyn, N. Y., Šeštadienis, Birželio-June 19, 1948 ★ ★ ★ Metai XXXVIII. Dienraščio XXX.

Kriukas

Atsargiau, p. Šimuti, atsargiau!
Alė Sidabraitė-Petrauskie-Ji Sugrįžo. [nė.
Kaip Bus su Kitais?
Rašo R. MIZARA

Chicagos Marijonų Draugas visai nekatalikiškai pasveikina naująjį Čechoslovakijos prezidentą Klementį Gottwaldą.

Girdi, Gottwaldas esąs "diktatorius," "Maskvos mokinys ir auklėtinis" ir jam rūpį **"visą kraštą į savo rankas pasigrobti, kad greičiau jį į rusiškos, komunistiškos meškos glėbį įstumti."**

Dar ir daugiau "smertelnų griekų" Draugas primeta naujajam Čechoslovakijos prezidentui.

★ ★ ★

Draugas sakosi esąs "katalikiškos vieros" laikraštis, o jo redaktorius p. Šimutis nuduoda uolų kataliką.

Dabar pažiūrėkime, ką tuo reikalu sako didesni už Draugo redaktorių.

Štai, turiu po ranka New Yorko "Times," kuriame telpa Čechoslovakijos Romos katalikų vado, arkivyskūpo Josefo Berano nuotrauka: **Arkivyskūpas nuoširdžiai sveikina prezidentą Gottwaldą.**

Po to, arkivyskūpas įsivedė Gottwaldą bažnyčion, kur buvo atnašautos giedamos mišios už Gottwaldo sveikatą ir ilgą amžių!

Dabar lai pats skaitytojas, pasiskaitęs, kas pasakyta viršuje, pasidaro išvadas...

Tai, ką arkivyskūpas laimina, p. Šimutis spjaudo!...

Kiekvienam aišku, jog arkivyskūpas Beranas daugiau nusimano už p. Šimutį — pastarasis yra tik silpnutė avelytė, palyginti su apdairiu skerdžium.

Tai kodėl p. Šimutis Gottwaldą šmeižia, kuomet katalikų arkivyskūpas ji didžiai gerbia ir net maldas už jo sveikatą skaito?

★ ★ ★

Brooklyno Vienybėje stebiu:

"Alė Sidabraitė-Petrauskienė šalia teatrinio darbo nemažai laiko skyrė (Vokietijoj) literatūrai. Daug rašė poezijos bei beletristikos dalykų.

"Girdėti, šiuo metu Alė Sidabraitė pakilusi grįžti ar jau grįžusi į Lietuvą, kur yra josios vyras — Kipras Petrauskas, operos dainininkas."

★ ★ ★

Įdomi žinia, ar ne?

Ligi šiol daug tarybinės Lietuvos priešai nuolat kartojo: "Alė Sidabraitė-Petrauskienė nebegrįš Lietuvon, nepaisant to, kad jos vyras, Kipras Petrauskas, ją kviečia..."

Negrįš, negrįš, o toji ima ir sugrįžta!...

Daug Alių Sidabraičių jau buvo ir jų dar daug bus.

Apsisvarstę, apsigalvoję, ne vienas išvietintųjų sugrįš šalin, kurioje gimė ir augo, — kraštan, kuris jų laukia ir ragina: grįžkit namo, vaikai, grįžkit namo, čia jūs esate laukiami.

Bus tokių, kurie dabar negrįš. Tai žmonės, priešiškai nusiteikę link tarybinės santvarkos.

Tačiau, kai juos vargo spragilas gerokai apkuls, o laiko vėtyklė pablaškys, tuomet ir jie kitaip galvos.

Žinau žmonių, nesenai iš Vokietijos atvykusių Amerikon, kurie jau trokšta grįžti gimtinėn!

★ ★ ★

Jungtinių Valstijų Kongresas baigia įstatymą, pagal kurį bėgyje dvejų metų Amerikon gus įsileista 202,000 pabėgėlių.

Žinoma, jų tarpe nemažai bus ir lietuvių.

Klerikalų Draugas "pasitiki," **"kad bent keliolika tūkstančių jų galėtų atvykti."**

ATMUŠTAS MUNDTO BILIUS ŠIOJE KONGRESO SESIJOJE

Sovietų Delegatas Malik Smerkia Holandus Kaipo Indonezijos Užpuolikus

Malik Saugumo Taryboje Parodo, Kaip Holandija Kariniais Žygiais ir Smurtu Drasko Indonezijos Žmonių Respubliką

Lake Success, N. Y. — Jakov A. Malik, naujasis Sovietų delegatas Jungt. Tautų Saugumo Taryboje, smerkė Holandiją už užpuolimo žygius prieš Indonezijos Respubliką. "Holandai gabalas po gabalo kapoja indonezų žemę", pareiškė Malikas, dar pirmą kartą kalbėdamas Saugumo Taryboje, kur jis užima Andriaus Gromyko vietą.

Diskusijos dėl Indonezijos kilo, kuomet atėjo žinia, kad holandai pertraukė derybas su Indonezų Respublikos atstovais Batavijoj, Javos saloj.

Klastingi Balsavimai

Malik sakė:

— Holandai surengia neva visuotinus balsavimus įvairiose respublikos srityse, ir holandų general-gubernatorius paskelbia tas sritis 'nepriklausomomis' valstybėmis; pasakoja, būk indonezai gyventojai taip nubalsavę. Tokių neva valstybių galvomis holandai paskiria savo samdinius bei kvislingus. O iš vadinamųjų valstybių Holandija ketina suorganizuot Jungtines Indonezijos valstybes.

Kurdami visą virtinę tariamųjų valstybių, holandai stengiasi nusilpninti Indonezijos Respubliką politiniai ir ūkiniai, atkirsti nuo jos vis daugiau žemių; galų gale, visiškai pasmaugti Indonezų Respubliką ir iš naujo padaryti tą kraštą beteise Holandijos kolonija.

Čia paduosiu vieną pavyzdį, kokį smurtą holandai daro tais neva visuotinais balsavimais dėl įvairių Indonezijos dalių atplėšimo nuo respublikos. Maduros srityje holandai pašaukė į savo policijos stotis ir tardė visus tuos indonezus, kurie balsavo prieš Maduros atskyrimą nuo respublikos. Vakarinėje Javos salos dalyje 250,000 indonezų protestavo prieš vadinamus balsavimus, bet holandai vis tiek įvykdė klastingus balsavimus.

Malik kritikavo Jungtines Valstijas už paskolas Holandijai, kuri tuos pinigus naudoja karui prieš Indonezijos žmones.

Sovietinės Ukrainos delegatas Tarasenko kaltino Ameriką, kad ji dėl Indonezijos žibalo padeda holandam prieš indonezus.

Amerikiniai Trustai Dedą Bilionus Dolerių Į Japonų Pramonę

Tokio. — Eina derybos tarp japonų valdžios ir Amerikos trustų dėl bilionų dolerių įdėjimo į Japonijos pramones, kaip praneša United Press. Menama, kad General Motors, U. S. Pliено, Philco. Elektros ir du-Pontų chemikalų ir auto. trustai daugiausiai pinigų įvesdins į atitinkamas japonų pramones.

Tęsiasi Ginčai dėl Marshallo Fondo

Washington. — Senatorių ir kongresmanų įgaliotiniai smarkiai ginčijasi dėl $2,000,000,000 Marshallo-Trumano planams prieš komunizmą vakarinėje Europoje irAzijoj. Kongreso Atstovų Rūmai yra nutarę numušti tuos bilionus. Senatas būtinai reikalauja juos sugrąžin priešsovietiniam fondui.

Frankfurt, Vokietija. — Senosios vokiečių markės liko beveik bevertėmis, nes vakariniai talkininkai žada tuoj išleist naujus vokiečiam pinigus.

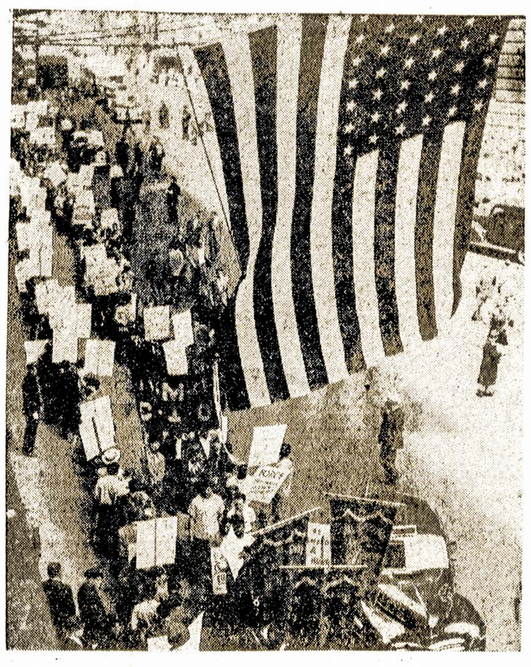

Du tūkstančiai marininkų, narių CIO National Maritime Unijos ir Marine Cooks & Stewards unijos demonstruoja priešais laivų kompanijų centrą New Yorke, protestuoja prieš prezidento Trumano drausmę streikuoti — prieš "injunction."

Francijoj Skelbiamas Visuotinas Streikas Prieš Kruviną Žandarų ir Armijos Terorą

Paryžius, birž. 18.— Generalė Francijos Darbo Konfederacija (unijų sąjunga) paskelbė visuotiną vienos valandos streiką šį šeštadienį protestui dėl to, kad valdžios atsiųsti žandarai ir kariuomenė su kruvinu žvėrišku žiaurumu išmušė streikierius sėdėtojus iš Clermont - Ferrand gumos fabriko. Pranešama, jog streikuos 5 milionai darbininkų.

Jau penktadienį sustreikavo 500,000 darbininkų, smerkdami valdžios terorą.

Daugėja Vokieč. Studentų Demonstracijos

Munich, Vokietija. — Demonstravo 10,000 Municho Universiteto studentų, reikalaudami daugiau maisto. Karinė jankių policija nuvijo demonstrantus šalin, kuomet jie maršavo artyn amerikonų oficierių valgyklos. Studentai nešė plakatus, klausiančius: — Kodėl studentai turėtų mažiau gaut valgyt, negu politikieriai?

Heidelbergo Universiteto studentai vėl demonstravo; reikalavo daugiau maisto ir papirosų. Panašios studentų demonstracijos įvyko ir Regenburge, Erlangene ir Wuerzburge, amerikinėje Vokietijos dalyje.

Graikijos fašistai skelbia, kad jie iš oro atakuoja partizanus Grammos kalnuose.

Sen. Wiley Pripažįsta, jog Dabartinė Kongreso Sesija Nepriims Mundto Biliaus

Bet jei Būtų Sušaukta Nepaprasta Kongreso Sesija, Tai Reakcininkai Dar Stengtųsi Pervaryti Tą Bilių Šiemet

Washington. — Žlunga Mundto- Nixono bilius prieš komunistus dabartinėj Kongreso sesijoj, kaip pripažino republikonas sen. Alexander Wiley, Senato teisių komiteto pirmininkas. Wiley sakė:

— Aš nenoromis priėjau išvadą, kad Senatas jau neturi laiko šiam biliui spręsti, nes Kongresas užsidaro šeštadienį. Be to, generalis prokuroras Tom Clark pranešė, kad, jo supratimu, kai kurie biliaus skyriai yra priešingi šalies Konstitucijai.

Nepaprastos Kongreso Sesijos Pavojus

Bet jeigu Kongresas dar neužsidarytų šeštadienį arba jeigu būtų sušaukta specialė Kongreso sesija po demokratų ir republikonų partijų suvažiavimų, tai dar grūmotų pavojus. Tokiame atsitikime reakcininkai dar stengtųsi šiemet padaryt Mundto - Nixono bilių įstatymu prieš Komunistų Partiją ir šiaip pažangias organizacijas.

Jerry J. O'Connell, pirmininkas Nacionalio Komiteto Mundto Biliui sumušti todėl įspėjo:

— Jeigu šiuo tarpu suklimps Kongrese bilius dėl verstino kariuomenėn ėmimo, tai prezidentas Trumanas, galbūt, šauks nepaprastą Kongreso sesiją draftui užgirti. O nepaprastoje sesijoje galėtų būti Mundto bilius įteiktas Senatui. Todėl turime ir toliau neatlaidžiai kovoti prieš Mundto bilių.

Tuo tarpu Washingtone 500 suvažiavusių veteranų veikė prieš tą fašistuojantį bilių. Sen. Wiley, pirmininkas senatorių komiteto, svarstančio šį bilių, atsisakė matytis su veter. delegatais. Tuomet veteranai paliko pas Wiley'o sekretorių prašymus-peticijas su 200,000 parašų prieš Mundto bilių.

Kongresmanai Nutarė 7 Mėnesiam Atidėt Draftavimą Armijon

Washington. — Kongresmanai užgyrė sumanymą draftuoti kariuomenėn vieniems metams vyrus nuo 19 iki 25 metų amžiaus, bet nutarė, kad draftas galės prasidėti tiktai po kitų metų sausio mėnesio. Senatas yra priėmęs bilių dėl dvejų metų drafto. Verda ginčai tarp kongresmanų ir senatorių.

Senatorius Glen Taylor, trečiosios partijos kandidatas į Jungt. Valstijų viceprezidentus, ir demokratas kongresmanas Powell su savo šalininkais ketina dėti visas pastangas, kad joks draftas nebūtų užgirtas šioje Kongreso sesijoje. Antra vertus, republikonas senatorius Taftas grasina tęsti sesiją, kad priimtų draftо bilių.

Gręsia Indžionkšinas Prieš Mainierių Streiką

Washington. — Pranešama, kad valdžia reikalaus teismo indžionkšinu uždraust minkštosios anglies mainieriam streikuoti, kuomet išsibaigs dabartinė jų sutartis su kompanijomis, birželio 30 d.

Sovietai Varžo Vakarinių Vokiečių Keliones

Tiktai tiems vokiečiams iš anglų, amerikonų ir francūzų užimtos Vakarinės Vokietijos bus leista keliauti per sovietinį ruožtą į Berlyną, kurie bus gavę Sovietų pareigūnų pasirašytus leidimus.

Sovietai paliko jau tik vieną punktą, per kurį leidžiama iš amerikonų užimtos Bavarijos keliauti per sovietinį ruožtą.

LĖKTUVO NELAIMĖJ ŽUVO 43 ASMENYS

Mount Carmel, Pa. —Užkliuvo už didelio elektros laido United Air Lines lėktuvas DC-6, užsidegė ir nukrito. Žuvo visi lakūnai ir keleiviai, 43 žmonės iš viso. Lėktuvas skrido iš San Diego, Calif., į La Guardia stotį New Yorke.

ORAS.—Būsią lietaus.

Mes manome, jog bus daugiau, negu keliolika tūkstančių.

NUTARTA ĮLEISTI AMERIKON 205,000 PABĖGĖLIŲ

40 Nuošimčių Priimtinų Pabėgėlių Bus iš Baltijos Kraštų; Beveik Uždaromos Durys Išvietintiem Žydam, Sako Celler

Washington. — Bendrasis Senato ir Kongreso Atstovų Rūmų komitetas nutarė įleisti per 2 metus į Ameriką 200,000 pabėgėlių (išvietintų), esamų vakarinėje Vokietijoje, Austrijoje ir Italijoje. Nutarimas sako:

Bent 40 nuošimčių tų priimamų pabėgėlių turi būti iš Lietuvos, Latvijos, Estijos ir iš buvusio rytinio Lenkijos ruožto, kuris prijungtas Sovietam.

Ne mažiau kaip 30 nuošimčių įleistinų pabėgėlių turi būti farmeriai.

Be to, bus priimta 2,000 priešsovietinių čechoslovakų, pabėgusių užsienin po 1948 m. sausio 1 d., ir 3,000 benamių europinių našlaičių iki 16 metų amžiaus.

15,000 išvietintų, įleistų Amerikon pagal laikines vizas, gaus teisę pastoviai apsigyventi šioje šalyje.

Taip nutarė senatorių-kongresmanų derybų komitetas 8 balsais prieš 4. Jis suvienodino šiek tiek skirtingus Senato ir Kongreso Atstovų Rūmų pirmiau priimtus bilius dėl išvietintųjų įleidimo. Dabar, suprantama, Senatas ir Kongresmanų Rūmai užgirs vieną bendrą bilių.

Demokratas newyorkietis kongresmanas Emanuel Celler, komiteto narys, yra vienas keturių, kurie atsisakė pasirašyti komiteto nutarimą dėl subendrinto biliaus. Celler pareiškė:

"Šis bilius beveik visai uždaro duris išvietintiem žydam į Jungtines Valstijas."

Jis atmeta pabėgusius į vakarinę Europą po 1945 m. gruodžio 22 d.

Bilius reikalauja, kad 30 nuošimčių priimtinų pabėgėlių būtų farmeriai, o žydų farmerių labai mažai tebuvo Lietuvoj, Latvijoj ir rytinėje Lenkijoje.

Subendrintas bilius sako:

Pusė vokiečių ir austrų skaičiaus, kurie galėtų būti priimti pagal ateivybės įstatymus, turi susidaryti iš vokiečių giminės žmonių, pabėgusių iš Jugoslavijos, Lenkijos ir kitų rytinių Europos kraštų.

Šie gi išvietintieji buvo savo šalių kvislingai ir karščiausi nacių rėmėjai.

(Žymėtina, jog naciai pergabeno Vokietijon ir daug lietuvių liuterių, skaitydami juos tautiniais vokiečių giminėmis ir norėdami geriau vokiškai perauklėti.)

Prez. Trumanas sugrįžo į Washingtoną.

SKIRIA ARMIJAI 7 BILIONUS DOLERIŲ

Washington. — Senatas užgyrė $6,915,676,052 (faktinai 7 bilionus dolerių) armijai ir jos oro jėgoms per metus.

Kiek pirmiau Kongreso Atstovų Rūmai ir Senatas paskyrė kariniam laivynui $3,750,000,000 per metus.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Every day except Sundays and Holidays
Established April 5, 1911
427 LORIMER STREET, BROOKLYN 6, N. Y. —:— Tel. STagg 2-3878

President, GEORGE KURAITIS; Secr.-Treasurer, NICK PAKALNIŠKIS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	$7.00	Canada and Brazil, per year	$8.00
United States, per 6 months	$3.75	Canada and Brazil, 6 months	$4.00
Brooklyn, N. Y., per year	$8.00	Foreign countries, per year	$9.00
Brooklyn, N. Y per 6 months	$4.00	Foreign countries, 6 months	$4.50

Entered as secund class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Francūzijos Parlamentas Užgyrė

Francūzijos parlamentas, po ilgų ir aštrių debatų, užgyrė "Londono planą" Vokietijai padalinti. Užgyrimas, tiesa, buvo atliktas labai maža parlamento narių dauguma — tik aštuoniais balsais.

Vadinasi, dabar visos trys Vakarų Vokietijos zonos — amerikiečių, anglų ir francūzų — bus sujungtos ir iš jų sudaryta "Vakarų Vokietija."

Ruhr'o sritis bus "sutarptautinta", tačiau komisijoje, kuri kontroliuos Ruhr'ą, be abejojimo, nusveriamąjį balsą turės Amerika ir Anglija.

Ruhr'o fabrikai ir kasyklos bus tuojau sugrąžintos kapitalistams vokiečiams, tiems patiems, kurie prieš karą valdė.

"Privatinė iniciatyva" ten turės viešpatauti, nepaisant to, kad Attlee - Bevino valdžia yra "socialistinė" ir kai kada žiopčioja apie Vokietijos fabrikų ir kasyklų suvisuomeninimą.

Francūzijos socialistų ir klerikalų blokas, vadinasi, laimėjo. Tasai blokas laimėjo, bet Francūzijos liaudis pralaimėjo.

Pralaimėjo ir taiką mylįs pasaulis.

Nes Vokietijos perskėlimas į dvi dalis, iš vienos šalies sudarymas dviejų neis naudon nei Vokietijai, nei Europai, nei visam pasauliui.

Geriausia būtų buvę, jei būtų laikomasi Potsdamo konferencijos nutarimo: nufašistinti Vokietiją, sudemokratinti ją ir palikti vieningą ir nepriklausomą.

Deja, Wall strytui tai nepatiko. Nepatiko tai Trumanui, nepatiko tai republikonų-demokratų koalicijai, na, ir dėl to Vokietija tapo suskaldyta.

Tuomet, kai Vakarų Vokietijoj bus ruošiamasi sudaryti valdžia, Rytų Vokietijoj taipgi bus sudaryta valdžia, tik pastaroji, reikšdama vokiečių tautos valią ir siekimus, vadinsis visos Vokietijos valdžia.

Šiandien kyla klausimas: ką iš to viso laimės Francūzija?

Bendrai, Francūzijos būsena šiandien yra apverktinoje padėtyje. Biudžetas nesubalansuotas. Darbo žmonių gyvenimas sunkus ir jis vis sunkėja. Kyla naujos streikų bangos, darbininkai reikalauja pakelti jiems algas.

Juodosios rinkos karaliai sunkia šalies būkle naudojasi, lupdamiesi milžiniškus pelnus. Kapitalistai sirpsta gerbūvyj, o liaudis vos pasilaiko. Visam tam apvainikuoti socialistai su klerikalais parlamente užgyrė Vokietijos padalinimą — kitais žodžiais: įkurimą savo pašonėje reakcinės Vokietijos, kuri bus imperialistams baze naujam karui pradėti!

Taigi šis Francūzijos parlamento žygis francūzų tautai bus žinomas kaip vienas negarbingiausiųjų!

Ryžtingas Vyras, Tas Mr. Hutson!

Leroy Hutson iš profesijos yra inžinierius. Pirmiau jis su savo žmona Ada ir 8 mėnesių amžiaus sūneliu Ronald gyveno Bronxe, o dirbo pietinėje New Jersey. Vadinasi, jam teko kasdien važinėti į darbą ir tai Hutsonui nepatiko.

Susitaupęs dolerį kitą, Mr. Hutson nusipirko namelį, — nusipirko jį nedideliame Wall Township miestelyje, stovinčiame arti Asbury Parko.

Viskas atrodė ramu ir paprasta — ar vienas žmogus Amerikoje nusiperka namelį?

Bet štai, prieš virš savaitę laiko ties Hutsono namu susirenka govėda maskuotų būtybių — maskuoti jie buvo Ku Klux Klano maskomis. Jie suskrido nešini mediniu kryžiumi.

Susibūrę naktį ties Hutsono nameliu, govėdininkai kryžių padegė — į dūmus ir pelenus pavertė.

Ką tai reiškė?!

Mr. Hutson tuojau patyrė, ką tai reiškė. Tai reiškė, kad, jei Mr. Hutson iš ten nepasitrauks, tai jo namelis bus paverstas į dūmus ir pelenus, o jis pats ir šeima . . . nieks negali pasakyti, kas su jais atsitiks . . .

Pamiršome mes pasakyti, jog Mr. Hutsono kūno spalva yra tamsi, — gal juoda, gal tik gelsvai juoda. Jis, mat, negras.

Kas dabar bus?

Ką gi nusitarė daryti pats Mr. Hutson?

Jis nusitarė gyventi ten, kur gyvena, nekreipiant dėmesio į jokius grąsinimus!

Jis apsirūpino šautuvu ir juo aprūpino savo žmoną, įsakydamas jai: nuolat budėk ir jei tik teroristai užpuls, — šauk! Pats Mr. Hutson žada daryti tą patį.

Hutson žino, jog sulyg Amerikos konstitucija, kiekvienas pilietis, kiekvienas žmogus, turi teisę gyventi ten, kur jis nori, nepaisant rasės, tikybos ar tautos.

Vadinasi, gindamas savo privatinius interesus, Mr. Hutson drauge gina ir šalies konstituciją.

Tuojau geri žmonės stojo Hutsonui talkon. Sudaryta sargyba, kuri nuolat Hutsono namą saugo — saugo dieną ir naktį.

Kaip bus toliau, mes nežinome. Bet už ryžtą ir drąsą Hutsonui tenka pripažinti didelis nuopelnas.

Tolydžio kiekvienas amerikietis, skaitydamas apie šiuos įvykius Wall Township miestelyj, privalo rimtai pagalvoti: jeigu tokie dalykai vyksta New Jersės valstijoje, tai ko galime tikėtis iš pietinių valstijų?

Ar ilgai taip bus?!

KAS KĄ RAŠO IR SAKO

NE STEBUKLAS, BET MOKSLAS

United Press pranešimui Keleivis uždėjęs pavadinimą "Juozapo Stalino Naujas Stebuklas." O tas "stebuklas" štai koks:

Ten, pagal Juozo Džugašvili-Stalino įsakymą, upės, kurios teka į šiaurę, pradės tekėti į pietus. Pirmiausiai bus apsuktā žemyn galva upė Pečora, o paskui ją seks ir kitos upės. Iš viso šešios upės bus nukreiptos iš šiaurės į pietus.

Stalinas apskaičiavo, kad Rusijai daug naudingiau, jei upės tekės ne į Lediniuotąjį vandenyną, bet į Kaspijos jūrą. Iš to bus keleriopa nauda. Pirmiausiai, Kaspijos jūra neišdžius, kai į ją atbėgs daugiau vandens, o tose naujose upėse galės veistis žuvys ir tų žuvų ikrais Stalinas žada pavaišinti "draugingų kaimynų" diplomatus.

Nėra jokios abejonės, kad Stalinas tą padarys, jei tik politbiuras jas nesutrukdys to plano įvykinti.

Bet tai stebuklai tiktai bukapročiams iš Keleivio. Tarybų Sąjungos inžinieriai priėjo išvados, kad Pečoros ir kitų upių bėgimą galima nukreipti į Kaspijos jūrą. Iš to naudos visam kraštui būtų labai daug ir pilnai apsimokėtų. Manoma, kad šis mokslininkų planas su laiku bus pravestas gyveniman.

KODĖL TAIP SUNKU SUSIKALBĖTI SU MŪSŲ JAUNIMU?

Ne tik pažangiosios srovės, bet visų srovių senuoliai sielojasi mūsų jaunimu. Kodėl čia gimę ir augę vyrai ir moterys nepriklauso senosios kartos organizacijoms, nelanko jų susirinkimų ir neveikia išvien? Didžiausiais kaltininkais būsime mes patys. Taip mano "Amerikos" bendradarbis S. K. Lukas. Jis rašo:

Lietuvių draugijų susirinkimuose tenka dažnai išgirsti senesnių veikėjų nusiskundimus, kad draugijų susirinkimuose nesimato jaunų žmonių, čia gimusios kartos lietuvių, kad jau jie patys yra nusenę ir nepajėgia taip veikti, kaip seniau veikdavo, kad jaunieji nenori su jais kartu veikti ir toliau varyti tą jų lietuviškai visuomeninį darbą.

Tikra teisybė! Tik reikia nepamiršti ir tų aplinkybių, kuriose mūsų jaunoji karta augo ir buvo auklėjama bei mokoma. Prie mūsų jaunųjų nutautėjimo gan daug prisidėjo ir tie patys, ką dabar klausia, kur mūs jaunimas?

Dauguma lietuvių, kol jų vaikai buvo maži, nesirūpino, kad jų vaikai užaugtų lietuviais, veiktų lietuvių draugijose, būtų lietuvių dvasioje išauklėti ir mokėtų savo tėvų kalbą.

Vaikams kiek paūgėjus ir pradėjus į mokyklą eiti, dauguma tėvų, patys nemokėdami gerai anglų kalbos, jau švebeldeno su savo vaikais angliškai, ir atėmė nuo savo vaikų progą, šalia valstybinės kalbos, savo tėvų gimtąją kalbą išmokti ir ją nors namie vartoti: nesivedė jų į lietuvių susirinkimus ir nesupažindino jų su lietuvių veikimu, jų siekiais, su jų organizacijomis, ir neįskiepino savo vaikams lietuviškos dvasios.

Lietuvių vaikai tapo amerikonizmo aukomis ir negali dabar su seniais veikti ir juos pavaduoti, nes nemoka lietuvių kalbos ir neturi jų dvasios.

"PAMIRŠO" IR PALAIDOJO

L. Jonikas rašo Vilnyje:

Besiskubindami užbaigti sesiją ir mestis rinkiminėn politikon, mūsų įstatymų leidėjai kongresmanai "pamiršo":

Bent ką daryti sulaikymui kainų kilimo ir išvengimui infliacijos;

Pradėjo, bet neužbaigė praplėtimą socialės apdraudos įstatymo;

Išleisti minimum algų įstatymą;

Panaikinti pietinėse valstijose poll tax įstatymus;

Surasti būdą, kur ir kaip apgyvendinti milionus veteranų šeimų, kurie vis dar nesuranda nuosavos pastogės;

Išleisti sveikatos apdraudos įstatymą.

Nevisai būtų teisinga pasakyti, kad jie visą tai pamiršo. Visi virš suminėti įstatymai yra naudingi kuo plačiausiem sluoksniam visuomenės. Juos tiksliai palaidojo 80-tas Kongresas, kuris, anot Trumano, "yra aršiausias Kongresas šalies istorijoj."

LABAI PANAŠŲ Į DIDELĮ MELĄ

Brooklyno Vienybėje (birželio 18 d.) V. Rastenis rašo: "Iš Vokietijos pranešama, kad Mintyje paskelbta baisi žinia: žinomas Lietuvos laikraštininkas Vincas Kemežys Lietuvoje pakartas ir jo kūnas viešai kabojęs septyniās dienas."

Ir Rastenis gvoltu šaukia: "Bimbos, Mizaros ir visi kiti Lietuvos kankintojų 'šlovės' gynėjai — atšaukite, jei galite, tą baisią žinią! Su džiaugsmu priimsime jūsų pranešimą, kad ta žinia yra tik fašistiškų šmeižikų prasimanym a s ! Tik įtikinkite, kad jūs tikrai žinote ir sąžiningai skelbiate, jog tai netiesa!"

Toliau sužinome, kad karo metu Kemežys dirbęs "Lietuvių Savitarpinės Pagalbos" organizacijoje, o paskui pabėgęs į Lenkiją. Ir ten, girdi, buvęs suimtas.

Daleiskime, kad Kemežys buvo suimtas ir nubaustas. Tai reiškia, kad buvo teisimas ir buvo įrodymai jo prasikaltimų. Galėjo būti, kad jis buvo karo kriminalistas, karo metu padėjęs naciams Lietuvos žmones žudyti. Tokius kriminalistus, suprantama, teisia ir baudžia.

Arba, galimas daiktas, kad Kemežys buvo sugrįžęs Lietuvon ir darbavosi išvien su fašistiniais bandi-tais. Tokius taip pat, suprantama, skaudžiai baudžia. Jeigu Kemežys taip darė, tai jis žinojo, kad jis save pastato į pavojų.

Bet labai galimas daiktas, kad visa ši istorija yra didelis melas. Viena, Rastenis ir toji pabėgėlių Mintis pamiršta, kad visoje Tarybų Sąjungoje, tai reiškia ir Tarybų Lietuvoje, mirties bausmė yra panaikinta. Tuo būdu Kemežys vienas negalėjo būti išimtis. Antra, kiek mums žinoma, Tarybų Sąjungoje, taip pat ir Tarybų Lietuvoje, nuteistųjų mirtin, kai dar mirties bausmė tebeveikė, nekardavo, bet sušaudydavo. Tai argi ir čia su Kemežiu buvo padaryta išimtis? Tuo, aišku, netiki nė Rastenis.

Auga Boksininkų Gretos

KLAIPĖDA. — Vis didesnį populiarumą įgyja čia boksas. Tą ryškiai rodo faktas, kad vykstančiose komandinėse miesto pirmenybėse dalyvauja net 12 kolektyvų, tame tarpe penkių Darbo Rezervų mokyklų, "Trinyčių" kombinato, jūros prekybos uosto, gimnazijų ir technikumų boksininkai, iš viso 96 dalyviai.

Klaipėdiečiai dažnai surengia tarpmiestines rungtynes. Neseniai jie susitiko su Telšių boksininkais, nugalėdami juos 7:1. Paskutiniu metu įvyko dvejos rungtynės su šiauliečiais. Jas laimėjo šiaulių boksininkai.

Svarbi Connecticut Valstijos Lietuvių Konferencija

Tafto-Hartley įstatymas smaugia darbininkų unijas.

Naudojamųjų produktų kainos tebekyla ir tam kilimui nesimato galo.

Žmonėms stokuoja butų — nors nuo karo pabaigos praėjo treji metai, tačiau daug veteranų dar ir šiandien neturi žmoniškos gyvenimui vietos.

Reakcija siautėja, siekdamasi užgniaužti kiekvienam pažangesniam žmogui burną.

Karo pavojus tebėra prieš mūsų akis, nors žmonės karo nenori ir juo šlykštisi.

Jei Amerikos žmonės nori, kad tie visi sunkumai ir pavojai būtų pašalinti, jie privalo organizuotis ir veikti.

Jie privalo sukurti savo naują, progresyvę partiją, pastatyti gerus kandidatus, kad lapkričio 2 dieną būtų išrinktas tinkamas asmuo šalies prezidentu, taipgi į Jungtinių Valstijų Kongresą.

Pažangioji Amerikos visuomenė tuo reikalu darbuojasi, — tam darbui vadovauja žymusis **Henry A. Wallace**, naujosios partijos kandidatas prezidento vietai.

Lietuviai taip pat privalo darbuotis.

Connecticut valstijos lietuviai raginami išrinkti savo atstovus į konferenciją, kuri įvyks š. m. liepos mėn. 17 d., 4 val. po pietų pas Stanislovaičius (Dr. J. Staneslow), Summit Road, Prospect, Conn.

(Summit Road išsisuka iš Route 19, kuris jungia New Haven su Waterburiu.)

Konferencijoje dalyvaus svečiai Rojus ir Ieva Mizarai iš Brooklyno.

Šioje konferencijoje bus apsvarstyti naujos partijos ir Wallace'o prezidentu išrinkimo reikalai.

Prašome visas Conn. lietuvių draugijas bei klubus išrinkti savo atstovus ir prisiųsti šion konferencijon.

Vakarienė konferencijos dalyviams bus teikiama čia pat, todėl prašome iš anksto pranešti, kiek iš kurios vietos atvyks delegatų.

Christina Staneslow, pirmininkė
Nacionalis Lietuvių WALLACE for PRESIDENT Komitetas.

Adresas:
RFD 2, Waterbury 82, Conn.
Tel.: Waterbury 5-1818.

"Katalikiška Lietuva"

Lietuvių klerikalų laikraščiai vis griežčiau ir agresyviau pabrėžia, kad Lietuva yra katalikiška šalis.

Klerikalų "Amerika" (gegužės 28 d.) rašė:

"Pirmoje vietoje katalikų šventa pareiga yra gelbėti katalikišką kraštą, jo žmones ir religines brangenybes."

Ton dūdon pučia visi klerikalų laikraščiai, pradedant "Draugu," baigiant "Darbininku" ir "Lietuvių Žiniom."

Mes jau žinom, kokia buvo Lietuva, kuomet ją valdė krikščionys demokratai. Slopinimas progreso, brukimas klerikalizmo ir žmonių terorizavimas pasiekė tokio laipsnio, kad net liaudininkai ir socialdemokratai išsigando. 1926 metais įvykusiuose rinkimuose Lietuvos žmonės pravijo kuniginį amarą iš valdžios. Tų pačių metų pabaigoj juodoji partija susidėjo su smetonininkais ir nušlavė pusiau demokratinę valdžią. Klerikalai pasirodė tokie jau desperatai, kaip ir smetonininkai.

Nuo to laiko juodoji partija nepasidarė geresnė.

Ta dalis dvasiškių, kurie pabėgo Vokietijon, persiorientavo hitleriškai. Lietuvai jie numato tokią programą, kokią 50 metų atgal siūlė atžagareiviškas "Tėvynės Sargas." Tas net socialdemokratus privertė prakošti kelis protesto žodžius, bet tarę kelis žodžius jie nuščiuvo. Su socialdemokratais kuniginiams nėra jokios bėdos.

Ką dabar daro kunigai pabėgėliai Vokietijoje?

Apie tai patiriame iš jų leidžiamo biuletino "Auka." Jie kontroliuoja visas pabėgėlių mokyklas ir giriasi, kad ateistų (bedievių) jose nėra. Viskas po žandarišku dvasiškių batu.

Jie steigia gyvojo ražančiaus, maldos apaštalavimo, tretininkų ir kitokias fanatikų brolijas ir draugijas.

Romoj jie įsteigė, su Amerikos klerikalų pagelba naują kunigų fabriką.

Kunigai pabėgėliai palaiko tampriausius ryšius su Vatikanu ir, žinoma, gauna iš ten instrukcijas.

Amerikos klerikalai įsijungė tan darban. Jie čia gamina kunigus, kuriuos žada eksportuoti Lietuvon, kaip tik sutvyskės atombomba.

Net prez. Trumano politika lietuviškiems klerikalams išrodo perlėta.

Prelato Urbonavičiaus organas "Darbininkas" (8 birželio) klauste klausia *kodėl "Amerika bijo siųsti Maskvai ultimatumą?"*

Jei viskas priklausytų nuo jų, tai bomba jau lėktų Lietuvon!

Kokia yra bendra Amerikos lietuvių klerikalų pasauliožiūra?

Ją nustatė ir išreiškė kunigas Balkūnas, neseniai pakeltas į prelato činą.

Liepos mėnesį, 1946 m., kun. Balkūnas sakė kalbą Marianapoly, kur klerikalai turi savo dvasinę kolegiją.

Pacituosime dalį jo kalbos, kad pamatytumėt kiek joje yra obskurantiškumo ir fanatizmo:

"Mes, lietuviai katalikai, sudarom didelę didžiumą Amerikos lietuvių. Ant mūsų pečių krinta atsakomybė vesti visuomenę . . .

"Kodėl statau tikybinį auklėjimą pirmoje vietoje? Todėl, kad dorovinė vadovybė mums, lietuviams, labiausia reikalinga. Lietuviai socialistai, sandariečiai ir tautininkai negali girtis savo vadų gausumu, jaunimo idealizmu, atliktais darbais, net patriotizmu. Patriotizmas be religijos yra be dvasios gyvūnas . . . Gyvulys irgi tik žmogaus reikalams tarnauja . . . Tikrą ir patriotingą dvasią gali duoti tik religija."

Taigi, kun. Balkūno akyse, net socialistai ir tautininkai yra bedvasiai gyvūnai. Monopolija dorovės ir išminties priklauso tik juodosios armijos komandieriams - dvasiškiams, o ne kam kitam.

Galite įsivaizduoti kokia būtų Lietuva, jei klerikalai (krikščionys demokratai) ją valdytų. Ji būtų panaši į viduramžių Ispaniją. Lietuva paskęstų tamsybėse.

Kiek čia, Amerikoje, priviso visokių marijonų, dominikonų, franciškonų, jezuitų, seleziečių, kazimieriečių. Tikras amaras.

Pereitą savaitę klerikalų špauda pranešė, kad Kennebunk Port, Maine valstijoje, įsisteigė švento Antano tvirtovė - vienuolynas. Taip atvirai ir sako "tvirtovė," klerikalizmo militarinė tvirtovė. Joj jau yra 11 tėvų franciškonų, o rudeniop įgula sustiprės dar penkiais franciškonais, kurie atvyks iš užjūrio.

Kaip praneša klerikališka "Amerika," ten rugpiūčio mėnesį įvyks iškilmingas vienuolyno - tvirtovės pašventinimas. Geriau būtų pasakius manevrai.

Kaip rašo ta pati "Amerika" — Kennebunk Port tvirtovė bus "Lietuvos franciškonų švento Kazimiero provincijos Amerikoje centras."

Ir tie franciškonai ir kiti vienuoliai ir taip vadinamos "seserys" — visi jie muštruojasi misijai Lietuvoje.

Aišku, Lietuvos jie nematys, kaip nematys savo ausų. Bet mums čia rūpi nurodyt ir pabrėžt kaip šioj šalyj ir Vokietijoj mobilizuojasi juodosios jėgos.

Ir šioj šalyj gyvenančiai ateivijai tos juodosios jėgos darosi pavojingos.

"Socialistai" ir tautininkai šiandien yra klerikalų įnamiai, burdingieriai. Kunigai juos laiko apsidangstymo tikslu, kad jų juodasis veidas nebūtų taip aiškiai matomas. ("Vilnis")

Susirinko pirmoji nacionalė American Guild of Variety Artists konvencija, New Yorke, su delegatais iš 25 žymiųjų šalies centrų.

Tokio. — Žemės drebėjimas smarkiai pakratė pietvakarinę Japoniją.

LITERATŪRA IR MENAS

Po Spektaklio

Rašo *Rojus Mizara.*

Žymusis 19-tojo amžiaus rusų rašytojas N. Gogolis parašė komediją, pavadintą *"Po Spektaklio."*

Pjesėje vaizduojamas toks įvykis: autorius kūrinio, kuris tą vakarą buvo pirmą kartą pastatytas scenoje, išeina iš teatro ir galvoja: ar nebūtų gera, pasislėpus, išgirsti, ką žiūrovai kalba apie jo pjesę?

Jis taip ir padaro.

Publika pradeda išeidinėti iš teatro; daugelis veikalą mačiusiųjų diskusuoja premjerą.

Nuomonės? "Kiek galvų, tiek razumų."

Vienas literatas sako: *"Juokas labai seklus; tiesiog nepadorus."*

Kitas: *"Kalbai trūksta taurumo."*

Trečias, kurį Gogolis vadina "Dar Literatu," mosikuodamas rankomis, išdidžiu tonu net taip surinka: *"Tikėkite man, aš nusimanau šitame reikale: šlykšti pjesė, nešvari, nešvari pjesė! Nė vieno tikro asmens nėra, tik karikatūros! Natūroje šito nėra: tikėkite man, nėra, aš geriau žinau: aš pats literatas . . ."*

Žinoma, atsiranda "Dar Literatui" ir priešingų, kurių vienas šitaip nurodo: *"Argi visi, net patys smulkiausi žemi ir negarbingi žmogaus sielos vingiai jau tuo pačiu nevaizduoja garbingo žmogaus? . . ."*

Deja, tokių, kaip "Dar Literatas," ten dauguma ir jie nurėkia, nuuja kiekvieną, kuris pjesėje matė bent krislelį gero!

Kai scena ištuštėjo, tuomet Gogolio veikalo autorius jon ir vėl pasirodė ir jis didžiai apgailestavo daugumos pabertus neapgalvotus, — "Dar Literato" ir kitų žodžius, — ten pat pareikšdamas:

"Tegu neišsigąs siela tų kaltinimų, bet tegu dėkingai priima pastabas, kurios iškelia ydas, tegu nenusimena net tada, jeigu jai nepripažintų taurių jausmų ir šventos meilės žmonijai! Pasaulis—vandens verpetas: čia nuolatos juda nuomonės ir kalbos, bet viską sumala laiko girnos: kaip kevalai, nukrinta klaidingosios ir, kaip kieti grūdai, lieka neišjudinama tiesa. Ką žmonės laikė tuščiu dalyku, vėliau gali stoti prieš mūsų akis kaip labai reikšmingas . . ."

Menama, jog šia pjese, savo veikėjų lūpomis Gogolis atsakė teims, kurie tuomet kvailai puolė jo kūrinius, traukiančius kaukes nuo anų laikų negerovių rusų visuomenėje..

Jei Gogolis atsikeltų iš kapo ir pažvelgtų į mūsų "Dar Literatus," tūlas jų kritikas ir tų kritikų realumą, nežinia, kokią komediją jis iš to sukurtų.

Juk ir mūsų lietuviškoje būsenoje neretai pasireiškia savotiškų pospektaklinių naujovių. Neseniai įvyko viena gan būdinga, kuri skaitytojui gal būt bus įdomi.

Tūlas asmuo parašė keturių veiksmų dramą ir, susikvietęs scenos mėgėjų būrelį, jam skaitė savo kūrinį.

Po to, kai pjesės skaitytojas buvo perskaitęs įvadą ir pusę pirmojo veiksmo, salėn įskubėjo pavėlavęs "klausytojas." Jis mandagiai atsisėdo, bet, matyt, jam buvo nuobodu, tai, išsitraukęs iš kišenės ar iš po pažastės laikraštį, pradėjo jį vartinėti ir skaitinėti.

Vadinasi, buvo du skaitytojai: autorius skaitė savo kūrinį, o garbingasis svečias — laikraštį. Vienok tai dramos skaitytojui ir klausytojams per daug nekliudė: laikraščio skaitytojas buvo gan mandagus vyras ir laikraščio puslapius vartė atsargiai, taip, kad popieriaus šiurkšėjimas dramos skaitytojo balso neužglūšino — dramos skaitytojas, beje, yra kadaise pas Miką Petrauską mokęsis dainuoti, — vadinasi, jis gali, kur reikia, balso toną ir pakelti. Pagaliau, jeigu būtų tai tūliems ir kliudę, — kas išdrįstų pasipriešinti laikraščio skaitymui? Juk tai būtų išstojimas prieš apšvietą! Antra vertus, koks gi jau ten būtų pjesės skaitymo vakaras be "pamarginimo!" . . .

Dramos skaitymui pasibaigus, jos skaitytojas prašė klausovus pareikšti savo nuomonę. Laikas buvo vėlokas, tačiau vis tik vienas kitas tai padarė, — tūli kalbėjo net dviem atvejais, jų tarpe ir laikraščio skaitytojas. Nabagėliui dramos skaitytojui nebeliko laiko nei vienam žodžiui, nes jau buvo vėloka — metas namo eiti.

Visa tai praėjo gan kultūriškai.

Po poros savaičių, deja, svečias "laikraščio skaitytojas" išstojo Vilnyje (š. m. birželio 12 d.) net su trijų špaltų "kritika" bei, anot jo paties, "pastabomis" paminėtajai dramai!...

Kaip negretintum, skirtumas tarp Gogolio "Po Spektaklio" ir mūsų kalbamojo "spektaklio" visgi yra. Gogolio pjesė buvo *pastatyta* scenoje ir "Dar Literatas" bei kiti žiūrovai ją kritikavo teatro prieangyje ar koridoriuje. Gi mūsų pjesė dar *nepamatė pasaulio* ir nežinia, kada jinai jį pamatys, vienok jau susilaukė "kritikos" ir "pastabų" spaudoje!

Dar vienas skirtumas: Gogolio spektaklio kritikai pjesę *matė ir girdėjo* teatre, o mūsų kritikas ne tik pats jos nėra skaitęs, bet dargi visos negirdėjo nė kitą skaitant! . . .

Dėl viso to kaltę nuolankiai priima šitų žodžių rašytojas. Juk tai jis, neklaužada, dramą parašė ir skaitė! . . .

—:—:—:—:—

Šią pastabą drįstu pateikti ne dėl to, kad kas nors ką nors kritikuoja. Visuomet sutikau ir šventai sutinku su Gogoliu: kiekvienas, tavo kūrinį skaitęs ar matęs jį vaidinant, turi teisę kritikuoti, gi autorius privalo tylėti "ir dievą mylėti," daugiau nieko, — **"nes viską sumala laiko girnos."**

Pastabą darau dėl to: kokia gali būti laikraščio skaitytojui nauda skaityti "kritiką" dramos, kuri dar nėra pasirodžiusi, kurios jis nei vardo nėra girdėjęs, — dramos, kurios pats "kritikas" net neperskaitė ir neišklausė, kaip kitas skaito?! . . .

Tos rūšies "kritika" yra niekas daugiau, kaip tuščias blia-blia.

Minėtoje savo pjesėje, naje, Gogolis yra pasakęs: *"metai atšaldo jausmus ir moko mus išminties."*

Kyla klausimas: *ar visus?*

Poetei Salomėjai Nėris

Už dainas, kurios numirt negali,
Už atvertą tavo liaudžiai širdį,
Salomėja, šiandien visos šalys,
Visos tautos tavo dainą girdi.

Liaudies balso žemėm neužpilti,
Vandenynuos jo nepaskandinti,
Jis praeis pro baugią kapo smiltį
Skleisdamas plačiausiai laisvės mintį.

Žodžiais džiaugsmo nūn neišsakyti,
Pergalė nauja mūsų tėvynėj,—
Aukso raidėm tavo vardas šviti
Stalininės premijos žvaigždyne.

Dainavai tu apie širdį tvirtą,
Širdį sakalui galingajam panašią,—
Priešo tankai pelenu pavirto,
Tavo dainos pergalę mums nešė.

Ateitį tu dainavai gyviesiems,
Laistei ją širdies krauju, kaip niekas,
Salomėja, mes tvirti stovėsim,
Tavo dainos su mumis palieka.

Apie skaistų gintarėlio lašą—
Lietuvą, kurią tu taip mylėjai,
Laisvės gandą po pasaulį neša
Tavo dainos mirtį nugalėję.

V. Valsiūnienė.

Sakalai

Jų dvylika iššoko iš lėktuvo
Su parašiutų oreolėm.
Jie lėkė gelbėti tarybinę Lietuvą,
Parnešti laisvę vargo broliam.

Naktis. Pro ausį švilpia vėjas—
Jie sminga, ginklus apkabinę.
Prieš Šiaurės Žvaigždę, prieš Piovėjus
Švytavo jų mirties sūpynė.

Išbalęs užplaukė vasario mėnuo,
Keli šautuvai supokšėjo.
Pabūklai priešo dairos tarp velėnų,
Grįtelių kupros dreba pamiškėj.

Kilnojasi sargybinio smogiko batas,
Žvaigždelėm mirksi sniego dulkės,
Kimiai nutarškia automatas,
Tarp žvaigždžių sudega ugninės kulkos.

Po kojom sniego jūra susiūbavo—
Tai požemiai su paraku į orą lėkė.
Jų dvylika, atlikę darbą savo,
Nuėjo, čiulpdami duonutės riekę.

Teofilis Tilvytis.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

A. BARANAUSKO VARDO MUZIEJUS

ANYKŠČIAI. — "Anykščių šilelio" poema įamžino poetą A. Baranausko vardą. Tačiau buržuazinės Lietuvos vadeivos nesirūpino įsteigti jo gimtinėje jokio muziejaus. Privačių asmenų, jų tarpe rašytojo A. Vienuolio - Žukausko iniciatyva klėtelėje, kurioje savo laiku gyveno A. Baranauskas, buvo saugomi išlikę rašytojo daiktai, įvairūs "Anykščių šilelio" leidimai bei straipsniai apie šią puikią poemą.

Išvijus vokiečius, buvo nutarta įsteigti čia valstybinį A. Baranausko vardo muziejų.

Klėtelė, statyta 1826 metais, buvo pernai atremontuota, įgyti keli nauji eksponatai, jų tarpe jauno skulptoriaus Varno sukurtas "Anykščių šilelio" autoriaus biustas. Šiemet muziejus bus vėl praturtintas naujais eksponatais. "Anykščių šilelis," įžymiojo tarybinio poeto N. Tichonovo išverstas į rusų kalbą, tapo plačiai žinomas už mūsų respublikos ribų. Muziejuje bus išstatyti "Anykščių šilelio" leidimai rusų kalba bei centrinės spaudos atsiliepimai. Numatoma pagaminti "Anykščių šilelyje" aprašomosios vietos panoramą, ruošiama spaudai monografija apie įžymųjį lietuvių rašytoją. Muziejaus darbo apimtis plečiama.

★ ★ ★

KULTŪRINĖ KRONIKA

★ Keturis koncertus šiauliuose surengė viešėjęs čia Vilniaus universiteto liaudies šokių ansamblis.

★ Pučiamųjų orkestrą organizuoja Klaipėdos kultūros-švietimo darbo skyrius. Vasarą jis rengs koncertus vasarvietėse.

★ Technikos muziejų steigia Kauno universiteto technikos fakultetai, vaizduodami savo eksponatais technikos mokslo šakų vystymąsi, tarybinių mokslininkų pasiekimus, technikos išsivystymą Tarybų Lietuvoje.

L. M. S. VACATION SCHOOL
Worcester, Massachusetts
August 15th—29th, 1948

APPLICATION FOR REGISTRATION

Full Name .....

House Number and Street .....

City ..... State ..... Phone .....

Sex ..... Date of Birth .....

MEMBERSHIP IN LITHUANIAN ORGANIZATIONS:

1. .....
2. .....
3. .....

MEMBERSHIP IN OTHER ORGANIZATIONS:

1. .....
2. .....
3. .....

MAJOR ACTIVITIES DESIRED: (Check one or more)

I Music .....

II Drama .....

III Lithuanian Language .....

I. MUSIC STUDENTS ANSWER:

1. Type of voice ..... Years studied .....
2. Piano or other instrument .....
   Years studied .....
3. Schools attended .....
   Years.....
4. School now attending .....
5. Private teachers .....
   (name).....
   (name).....
   (name).....
6. Other participation (chorus, orchestra, etc.) State type: .....

.....

II. DRAMA STUDENTS ANSWER:

1. Have you ever studied dramatics? .....
2. Where .....
   Number of years .....
3. Have you ever participated as an actor? .....
   director?.....
4. What stage performances have you participated in? .....
   ..... part .....
   ..... " .....
   ..... " .....

III. LITHUANIAN LANGUAGE STUDENTS ANSWER:

1. Do you have a basic knowledge of:
   a. Reading.....
   b. Writing.....
   c. Speech.....

MINOR SUBJECTS OFFERED— in form of lectures and forums. (Check one disired):

1. Organization Classes.
2. Public Speaking.
3. Group participation in all activities.
4. Art Appreciation Class.
5. Lithuanian Folk Dancing.

APPLICANTS OPINION AND SUGGESTIONS:

Participants and students hereby agree that L.M.S. Summer School is not liable for any illness, accident, theft or losses incurred during school session. All applicants will conform to all camp regulations.

All applications will be reviewed by Faculty Board and subject to approval.

REGISTRATION FEE OF $5.00 TO ACCOMPANY APPLICATION.
NO APPLICATIONS WILL BE ACCEPTED AFTER JULY 15, 1948.

Ilja Erenburg

PARYŽIAUS ŽLUGIMAS

3-30-48 —68— Vertė K. BARTKUS

Istorinė Apysaka

(Tąsa)

Fuže tvirtai tikėjo, kad žodis "laisvė," pasakytas iš tribūnos, gali sukelti audrą ir nuversti vyriausybę: "Arba radikalai, atsisakę gėdingos kapituliacijų politikos, išves Prancūziją į pergalę, arba juos nublokš visuotinis nepasitenkinimas!" Kai jį paklausdavo, kaip jis įsivaizduoja tą liaudies jausmų prasiveržimą, jis nesvyruodamas atsakydavo: "Barikados, mano bičiuli, barikados!..."

Suvažiavimas buvo paskirtas Marselyje. Prieš išvykstant, Fuže buvo "Revoliucijos tyrimo draugijos" susirinkime. Jis grįžo sukrėstas: dantonistai, neigdami eilės dokumentų tikrumą, nesiliauna kaltinę Robespjerą "dirbtiniu procesu." Neiškentęs Fuže pavadino garbingą istoriką "įrankiu" ir, parėjęs namo, sugriaudė prieškambaryje:

— Ne, tu įsivaizduok sau tokį aklumą!...

Žmona, išklausiusi ištisą paskaitą apie Dantono nedorumą, liūdnai tarė:

— Mano galva užimta kuo kitu.

Jis geraširidiškai nusišypsojo.

— Tikriausiai, užuolaidas suėdė kandys...

Jis žinojo, kad storulei Mari-Luizai rūpi viena: namų jaukumas ir švara. Bet ji piktai atsakė:

— Tu gyveni danguje, o aš turiu viską išsrėbti. Lui susipainiojo su kažkokia mergina. Ji valdininko duktė. Katalikiška šeima. Ji nutarė daryti abortą ir reikalauja pinigų. Grasina jam, kad pasakysianti tėvams.

Fuže susijaudinęs užriko:

— Aš nesutinku! Griežtai nesutinku! Tai žema! Lai veda arba gyvena be jungtuvių. Viskas, kas patinka, tik ne tai!

— Bet jis nenori vesti, jis sakosi nemylįs jos, kad visa tai pripuolamai...

Iš gretimo kambario išbėgo Lui, spuoguotas jaunuolis mėlyna kambarine striuke, ir prabilo falcetu:

—Aš jos neapkenčiu! Cypdavatkė ir stipena. O jos tėvas katalikas, baisus skandalistas. Kurgi tavo "tolerancija"?..

Fuže buvo nenuolaidus; jis kartojo viena: "Aš nesutinku!" Jis nenustojo rėkavęs nė kambariui ištuštėjus — nepastebėjo, kad Mari-Luiza ir sūnus seniai išėjo.

Pagaliau, atsipūtęs, jis sėdo dirbti: norėjo dar kartą peržiūrėti savo pranešimo Marselyje tezes. Mari-Luiza atsargiai įėjo, pažiūrėjo į vyrą, pasinėrusį darbe, ir bailiai paprašė:

— Pora tūkstančių... Ne Lui, o man. Aš išrinkau pigų kailį...

Fuže sumizgęs murmtelėjo:

— Kodėl tu anksčiau nesakei? Aš atidaviau tris tūkstančius čekų pabėgėliams... Teks palaukti iki dvidešimtos...

Mari-Luiza buvo taupi; ji mokėdavo perdirbti senus drabužius, vyrui kojines pirkdavo per išpardavimus, apibėgdavo dešimtis magazinų, ieškodama pigios staltiesės ar kėdės. Niekuomet ji neprikaišiodavo vyrui už tai, kad jis mažai pinigų jai teduodąs. Tačiau dabar ji neištvėrė: ją įtūžino vyro užsispyrimas — reikėjo sugalvoti tą istoriją apie kailinį manto, kad gautų porą tūkstančių Lui. Ir Mari-Luiza ėmė rėkti:

— Argi dažnai aš tave prašau?... Kodėl tu nesigriebi darbo, jeigu tau reikia išlaikyti kažkokius pabėgėlius? Man visi sako: "Jūs deputato žmona, turite daug pinigų." O aš dirbu, kaip padienė. Kiti deputatai puikiai uždirba. Ar daug tu gauni už savo Robespjerą?

Įsiutęs Fuže sutrypė kojomis:

— Tylėk! Ar tu supranti, kur mane stumi? Aš ne Tessa! Aš verčiau langų plauti eisiu!

Mari-Luiza numojo ranka ir išėjo. Sūnui ji pasakė, kad rytoj įkeis sidabrą. Tai buvo jos kraitis; ji pirmą kartą skyrėsi su juo ir, sėdėdama virtuvėje, ji peržiūrinėjo cukrines, ąsotėlius pienui, replikes, šaukštelius, juos glostė.

O Fuže ligi ryto žingsniavo po kabinetą. Jis kaltino visus: palaidūną Lui, Tessa, istoriką, apšmeižusį "nepaperkamąjį Maksimiljoną," ir save — reikia gyventi paprasčiau, griežčiau, švariau... Paskui, apšlakstęs veidą trupučiu vandens ir pašukavęs susivėlusią barzdą, jis nuvyko į stotį.

Tessa privalėjo išvažiuoti tą pat rytą, bet Daladje sukvietė ministrų tarybą: bankai pasisakė prieš Maršando įstatymo projektą. Per posėdį Tessa nuobodžiaudamas žiovavo ir skaičiavo, kiek mandatų galėtų surinkti Fuže šalininkai. Posėdžiui pasibaigus, jis nuvažiavo namo pasiimti daiktų. Jo laukė nepažįstamas žmogus.

— Aš neturiu laiko! — riktelėjo Tessa.

— Aš jus sugaišinsiu, ponas ministrai, lygiai penketą minučių. Labai svarbus reikalas.

Tessa nenorėjo klausytis; jis manė, kad priešais jį nuskriaustas valdininkas.

— Tuomet, ponas ministrai, leiskite jus sutrukdyti Marselyje.

Supratęs, kad priešais jį delegatas ir kad reikalas liečia suvažiavimą, Tessa iš karto pasikeitė, tapo malonus, nuvedė svečią į kabinetą. Tas ištraukė mandatą, prisistatė:

— Vaisas, Aukštutinio Reino departmento, Kolmaro grupės, delegatas.

Vaisas buvo patrauklių mėlynų akių, garbinplaukis, malonus blondinas. Atrodė jis provinciališkai: stačia apikakle, dryžuotos kelnės, per liemenę auksinė grandinėlė; kalbėjo elzasiečių akcentu:

— Kolmaro radikalai visuomet buvo Liaudies fronto priešai, ir mes laikome jus, ponas ministrai, tikruoju mūsų partijos vadu. Mes pasipiktinome sužinoję, kad Fuže ketina kalbėti suvažiavime.

— Tačiau Fuže senas partijos narys. Jis turi teisę ginti savo pažiūrą, kokia klaidinga ji bebūtų.

— Kolmaro radikalai spėja, kad Fuže — pasislėpęs komunistas ir veikia Maskvos nurodymais. Nesaikingais bažnyčios puolimais jis padeda atplėšti Elzasą nuo motinos tėvynės. Ne vieną kartą jis gindavo dezertyrus. Jis sutrukdė policijai išvalyti Bezansone karinį fabriką, užimtą streikininkų, tai yra, silpnino Prancūzijos gynybinę jėgą. Jis davinėjo vokiečių emigrantams rekomendacinius raštus, geisdamas sukiršinti mus su Vokietija. Pagaliau, gavęs kyšį, jis pasistengė išlaisvinti Larišo, kaltinamą nepilnamečių tvirkinimu.

Vaisas kalbėjo sausai, monotoniškai, tarsi skaitytų kaltinamąjį aktą; mėlynos akys reiškė vaiko pasipiktinimą žemės niekšybėmis. Išgirdęs Larišo vardą, Tessa šyptelėjo: jis žino tą istoriją. Fuže sugraudino Larišo motina, jis tarėsi su advokatu, bet sužinojęs, kad tai tamsi byla, ėmė klykti: "Kuriam galui jūs tokius ginate? Nukirsti jam galvą nepakanka!" O Larišo išsipirko: mergaitės motina už gerą atlyginimą sutiko paliudyti, kad ji, o jos pakurstyta ir duktė apkalbėjusios nekaltai. Tessa nepanoro dalintis su Vaisu teismo prisiminimais. Jis tik paklausė:

— Ko jūs ketinate griebtis?

— Neleisti Fuže kalbėti.

— Bet tai priešinga mūsų partijos tradicijoms. Minties laisvė...

— Ne nusikaltėliams!

Tessa patylėjo, paskui nusišypsojo:

— Aš suprantu jūsų jausmus... Jūs, jaunimas, mūsų viltis. Bet kam gi būti tokiam nenuolaidžiam? Beje, aš neturiu teisės jus atkalbinėti: jūs nusilenkiate pilietinei pareigai. Mes dar pasimatysime Marselyje. O jūs ten suraskite mano draugą Bilje. Jam daugiau kaip šešiasdešimt metų, bet siela jaunuolis ir samprotauja, kaip jūs. Jis mums padės.

Vaisui išėjus, Tessa liepė kambarinei išnešti lagaminus, o pats nuėjo pas Amali atsisveikinti. Ji gulėjo išblyškusi, varstė rožančių ir vos judino plonas lūpas. Tessa atsargiai ją pabučiavo.

— Iki pasimatymo, mamyte! Pasitaisyk! Ir palinkėk man pasisekimo. Aš tikiuos grįžti su skydu. Tegu tik jis pamėgina atidaryti burną...

19

Marselis buvo vadinamas "Prancūzijos Čikaga"; jo uostas buvo ta pelkė, kurioje veisėsi gangsteriai, gyvųjų prekių pardavėjai, suteneriai, kontrabandininkai, opiumo ir kokaino pirkliai; čia taip pat vertėsi žmonės, perkantieji ir parduodantieji ginklus — nuo revolverių iki bombonešių, Breteilio agentai, sukčiai, uždarbiaują iš Ispanijos vargo.

(Bus daugiau)

Lietuvos Mėsos ir Pieno Pramonė 1948 Metais

Rašo K. KAIRYS

Per pirmuosius 2 pokarinio stalininio penkmečio metus, Lietuvos TSR mėsos ir pieno pramonė pasiekė prieškarinį gamybos lygį.

Tai galima buvo pasiekti todėl, kad mėsos ir pieno pramonei, vienai svarbiųjų respublikos liaudies ūkio šakų, buvo skiriama ir tebeskiriamas didelis dėmesys.

Atstatant respublikos mėsos kombinatus, šios pramonės pagrindines įmones, buvo atlikta jų rekonstrukcija, kuri daug kartų pakėlė jų galingumą. Buvo atstatyti ir paleisti darban Kauno, Tauragės, Panevėžio, Šiaulių, Naujosios Vilnios mėsos kombinatai. Pastarajame buvo naujai pastatytas insulino cechas, kuris išleidžia didelius kiekius gematogeno ir kitų medicinos preparatų.

Panevėžio mėsos kombinate išplėstas konservų cechas, pastatytas naujas paukščių cechas, kombinato pajėgumas padidėjo 30 procentų.

Pastatytos ir tebestatomos naujos įmonės. Kauno insulino fabrikas išleidžia įvairius medicinos preparatus. Čia taip pat vyksta techniškai gerai įrengto mėsos kombinato statyba. Klaipėdoje ir Šiauliuose statomi šaldytuvai, o Vilniuje statomas galingas pieno kombinatas.

Atstatytos ir paleistos į darbą naujos įmonės duoda galimumą nuolat didinti gamybos tempus. 1947 metais Lietuvos mėsos ir pieno pramonė išleido už 10 milijonų rublių produkcijos daugiau kaip 1946 metais.

1948 metų pirmojo ketvirčio bendros gamybos planą ji įvykdė 103.1 proc. Jeigu palyginti 1948 metų pirmąjį ketvirtį su 1947 metų pirmuoju ketvirčiu, tai gamyba svarbesniųjų gaminių atrodys šitaip: mėsos — 223 proc., dešrų ir rūkytų gaminių — 190 proc., mėsos konservų — 8 kartus daugiau ir sviesto — 4 kartus daugiau. Mėsos kombinatai 1948 metų pirmojo ketvirčio gamybos planus įvykdė ir viršijo. Pav.: Šiaulių mėsos kombinatas — 132 proc., Tauragės mėsos kombinatas — 128 proc., Panevėžio mėsos kombinatas — 131 proc., Vilniaus mėsos kombinatas — 114 proc., Kauno mėsos kombinatas — 112 proc.

Už gamybinius laimėjimus visa eilė mėsos ir pieno pramonės darbuotojų buvo apdovanota Tarybų Sąjungos ordinais, medaliais, ženklais, pagyrimo ir garbės raštais. Kauno mėsos kombinato direktorius draugas Andriaitis apdovanotas "Raudonosios žvaigždės" ordinu, Šiaulių mėsos kombinato darbininkė draugė Rudominienė ordinu "Garbės ženklas," Panevėžio mėsos kombinato darbininkai draugė Vildzevičiūtė ir draugas Kvetkauskas, Kauno mėsos kombinato darbininkas draugas Tuminas apdovanoti medaliais. Be to, apdovanota ženklais "Socilenktynių pirmūnas" — 23 žmonės, pagyrimo raštais — 32, garbės raštais — 99 žmonės. Visai respublikai žinomi mėsos pramonės darbininkų vardai: Šiaulių mėsos kombinato draugo Leonavičiaus, skerdiko draugo Martišiaus, draugės Rudaminienės, Tauragės mėsos kombinato draugo Gečiaus, Panevėžio mėsos kombinato draugų Januškevičiaus ir Stacevičiaus, Klaipėdos mėsos kombinato draugo Seselskio, Vilniaus mėsos kombinato draugo Tomaševičiaus ir kitų.

Lietuvos mėsos ir pieno pramonei greit pakilti iš griuvėsių pavyko todėl, kad broliškos sąjunginės respublikos suteikė didelę paramą įrengimais, statybine medžiaga (cementu, geležim ir t.t.), transporto priemonėmis, indais pieno pramonei, laboratorijos reikmenimis ir kitais vertingais dalykais.

Išsivysčiusiai mėsos ir pieno pramonei reikalingas didelis kiekis specialistų kadrų. Belvederio pieninkystės technikumas šiais metais atidarys mėsos pramonės skyrių. Prie Kauno mėsos kombinato veikia mėsos pramonės mokykla, kuri išleidžia kvalifikuotus darbuotojus. Be to, įmonėse veikia įvairių specialybių kvalifikacijai kelti kursai.

Lietuvos TSR mėsos ir pieno pramonės dirbantieji įsipareigojo ketvirtojo pokarinio penkmečio planą įvykdyti per keturis metus. Pirmųjų dviejų metų ir 1948 metų 1-jo ketvirčio darbo rezultatai yra geriausias laidas, kad šie mėsos ir pieno pramonės darbuotojų įsipareigojimai bus įvykdyti ir viršyti.

Philadelphia, Pa.

Busas į Laisvės Pikniką—Brooklynan

Liepos 4 įvyks Laisvės piknikas Brooklyno apylinkėje. Bus trys dienos švenčių. Philadelphijos organizacijos turi pasamdę 40 sėdynių naujovišką, parankų busą. Norintieji važiuoti kreipkitės į sekančias vietas įsigyti tikietus ir informacijas: Petras Pilėnas, 538 N. 12th St.; A. Galkus, 1127 Green St.—Telefonas Lo. 7-8662; pas Smithus, 5809 N. Fairhill St. — Telefonas Wa. 4-2538.

Tikietus platins visa eilė draugų. Visi žino, kad į Laisvės pikniką suvažiuoja lietuvių iš tolimų miestų, miestelių, kaimų ir pavienių. Gera proga ne tik susipažinti su svečiais, bet ir pasimatyti su giminėmis, draugais, pažįstamais.

Busas išeis 8-tą val. ryte, nuo 735 Fairmount Ave. Užsižymėkite, kad neužmirštumėt!

Pereitą sekmadienį busas išėjo į Baltimorės Laisvei surengtą pikniką. Busas į trumpą laiką likosi suorganizuotas. Piknikas pavyko ir visi su busu nuvykę linksmai laiką praleido ir linksmi sugrįžo.

★ ★ ★

Philadelphijos Laisvės piknikas šiemet įvyks 5 d. Sept.-rugsėjo, toje pačioje vietoje, kur pastarųjų metų. Komisija išrinkta ir jau rengiasi prie ruošos.

Šiemet gegužės ir birželio mėnesiai sumirkę kasdieninio lietaus—lyja ir lyja ir nesvietiška drėgmė ore. Gal kiti mėnesiai bus sausesni.

Rausvietis.

Busai į Laisvės Pikniką Brooklyne

Tuojau užsiregistruokite vykti į Laisvės pikniką, kuris įvyks 4-tą liepos (July 4th), Clinton Park, Maspeth, L. I., N. Y.

PHILADELPHIA, PA.

Buso bilietas į abi pusi $3.50

Kreipkitės pas šiuos asmenis užsisakymui buse vietos:

P. Pilėnas, 538 No. 12th St.
M. Šapranauskienė, 1227 No. 11th St.
A. Galkus, 1127 Green St.

Taipgi galite kreiptis pas Smitienę, Siaulinkienę ir Budzinską.

□

HARRISON - KEARNY, N. J.

Busas išeis nuo 4th ir Davis Sts., 10:30 A. M. Bilietas $1.40 į abi pusi. Užsiregistruokite pas šiuos asmenis:

John Degutis, 21 John St., Kearny, N. J.
J. Marcinkevičius, 111 John St., Kearny, N. J.
P. Maršonis, 21 Davis St., Harrison, N. J.

Prašome nesivėluoti su užsakymais, nes turime tik vieną busą ir gali trūkti vietų.

□

CLIFFSIDE, N. J.

Bilieto kaina į abi pusi $1.50.

Busas išeis nuo Boro Bar Salės, 344 Palisade Ave., 12:30 val. dieną. Organizavimu rūpinasi K. Steponavičius.

□

NEWARK, N. J.

Busai išeis 12:30 v. dieną nuo Lietuvių Salės, 180 New-York Ave. Kelionė į abi pusi $1.35.

Kviečiame newarkiečius užsiregistruoti ir kartu su Sietyno Choru važiuoti į Laisvės pikniką ir ten linksmai praleisti laiką.

□

NANTICOKE, PA.

Evelyn Cibulskienė pranešė, kad atvyks busas iš ten į pikniką, platesnių informacijų neturime.

Didelis Vežimas Šviežio Medaus

Bitininkas Kuncius pristatė didelį vežimą šviežio, tikro bičių medaus.

PUSGALIONIS $2.25
KVORTA $1.35

Budavokite savo sveikatą tikru bičių medum. Kreipkitės:

LAISVĖ
427 LORIMER STREET
BROOKLYN, N. Y.

IDEALIŠKA VIETA VAKACIJOMS

Geram poilsiui praleiskite savo vakacijas ant moderniškos farmos, su visais patogumais, aukštai ant kalno, 2½ valandų iš New York miesto.

KAINA $35 Į SAVAITĘ

Puikiausias valgis, didelis, oringas kambarys, arti maudynių.

Mrs. Nellie Dauenhauer
R.F.D. 1, Box 325, Stone Ridge, N. Y.
Telefonas High Falls 3185

Keirodis: Short line bus iš Dixie Hotel, 8th Ave. ir W. 42nd St. Išlipkite Rosendale. Arba imkite laivą nuo W. 42nd St. ir išlipkite Kingston Point.

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

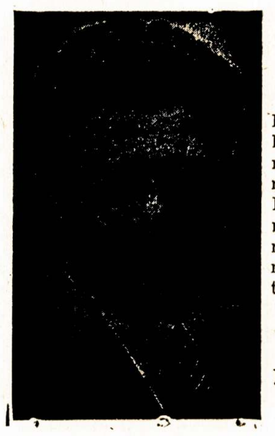

Laidotuvių Direktorius

Liūdesio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime moderniškį patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon St.
PHILADELPHIA, PA.
Telefonas Poplar 4110

RONKONKOMA 8634

TELEPHONE STAGG 2-5043

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS)

Laisniuotas Graborius

Liūdesio valandoje kreipkitės pas mus

Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.

Puikiai Įrengtos Dvi Koplyčios, Duodamos Mylimiems Pašarvoti Dovanai

660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

Laiškas iš Vakarinių Vokietijos Zonų

Kai mes skaitėme vieną paskutiniųjų "Tėvynės Balso" numerių, kuriame grįžęs tėvynėn lietuvis pasakojo apie laimingą grįžimą, malonią ir greitą kelionę, klausėsi gerokas būrys lietuvių. Jų veiduose nesunku buvo pastebėti didelę kančią. Tai buvo kančia dėl rūstaus likimo neteisingumo, tai buvo išraiškos žmonių, įsipainiojusių į kažkokį nesuprantamą voratinklį. Voratinklį melo, apgaulės ir kvailystės. Čia pat klausęsis Freimann SS Kasėrne DP stovyklos komiteto sekretorius Maceika, piktai šypsodamasis, nutraukė skaitymą: "Niekai! Nuvežė žmogų į Vilnių, nufotografavo prie Gedimino pilies, o po to išvežė Sibiran..." Besiklausiusių lietuvių akyse dar labiau sužibo nerimas ir jie bejėgiai ėmė dairytis. O taip! Šitokia psichinė išvietintųjų lietuvių būsena puikiai išnaudojama. Wuerzburgo Zell DP lageryje kas vakaras nežinomas ponelis per ruporus skelbia stovyklos gyventojams lietuviams visokius šmeižtus apie tarybinę Lietuvą. Kai paklausiau, kas skleidžia tas nesąmones, lietuviai man pakuždom atsakė: "Tik komitetininkai žino. Jis pats, tas kalbėtojas, nuo visų slepiasi..." **Ko gi tad slapstosi šis Wuerzburgo stovyklos agitatorius?** — Atsakymą į šį klausimą gal aš ir būčiau gavęs, jeigu dalyvaučiau nuolatiniuose baliukuose, kuriuos kelia stovyklos viršininkai. Tokie baliai kartais baigiasi ir tuo, kad kai kam tenka skubiai nešdintis į kitą stovyklą. Tos pačios Wuerzburgo stovyklos Raudonojo Kryžiaus įgaliotinis neseniai apsivogė— pragėrė su stovyklos komitetininkais 18 kostiumų, visą avalynę, net vaikams atsiųstus drabužėlius. Įsiutę lietuviai tą pačią dieną pareikalavo pakeisti įgaliotinį. Jis buvo pakeistas kitu, bet Raud. Kryžiaus atsiųsta parama dingo besotėse viršininkų gerklėse. Ir tuo pačiu metu aš mačiau, kaip gyvuliais paverčiami paprasti žmonės, likimo nublokšti čia, valydami kareivines, pakraudami transportus. Jiems duodama 250 gr. duonos norma, kai komitetininkai ima nuolatines algas ir sigaretes, už kurias iš vietinių vokiečių gauna didelius pinigus.

Neseniai Wuerzburgo stovyklos lietuviai gavo laišką iš Anglijos. Buvusi šios stovyklos gyventoja, lietuvaitė Aldona D., prieš kurį laiką išvyko darbams į Angliją. Su dėmesiu klausėsi likę stovykloje lietuviai jos gailaus skundo ir mačiau, kaip jie iki kraujo kramto lūpas, girdėdami, kaip Aldona D. Anglijoje pateko į viešuosius namus.... Gretimose gi patalpose lėbavo stovyklos viršininkai, tie patys, kurie taip saldžiai gyrė gyvenimo ir darbo sąlygas Anglijoje...

Dangaus kerštu šaukiantis neteisingumas viešpatauja prancūzų zonos stovyklose. Čia lietuviams net galvoti apie grįžimą draudžiama. Norintieji tėvynėn išvykti per prievartą sulaikomi. Čia, Wangeno stovykloje, prisiglaudė buvę fabrikantai arba smetoniniai aukšti valdininkai, pavyzdžiui — Bražiūnas, buvęs žemės ūkio rūmų direktorius Kaune, o okupacijos laikais— vokiečių komendanto Marijampolėje padėjėjas. Ir šioje stovykloje kas mėnuo renkama po 6 mrk. iš kiekvieno, paslaptingam komitetui, esančiam kažkuriame Viurtembergo mieste, išlaikyti. Į komitetą įeina net 40 asmenų, bet kas jie ir ką jie veikia—nežino tie, kurie turi mokėti duoklę jų išlaikymui. Iš prancūzų zonos neseniai **išvežė darbams į Angliją daug jaunų moterų — lietuvaičių.** Nejaugi tokiam gi likimui, koks ištiko jau paminėtąją Aldoną D. iš Wuerzburgo?

Darbams į Angliją lietuvius gabenti yra sudaryti net atskiri punktai Ešafenburge ir Bremene. Daug kas visiškai primena vokiečių okupacijos metą Lietuvoje. Amerikiečių lietuvių "pagalbos akcija' vykdoma tuo būdu, kad į Europą siuntinėjamos poniutės a la ponia Devenienė, kuri grįžusi Amerikos lietuvių laikraščiuose aprašo savo įspūdžius lygiai taip, kaip rašoma turistų-keliautojų knygose — visur, girdi, ji buvo puikiai priimta. Konkrečiai gi toji pagalba reiškiasi labai ir labai nešvankiu elgesiu su lietuvaitėmis.

Kartais disonansų nuskamba vienas kitas žodis ir vietinėje lietuvių spaudoje. Neseniai žinomas lietuvis žurnalistas, žmogus, kuris anksčiau buvo žinomas kaip doras, išdrįso parašyti teisybę apie Yčą. Ilgai netruko, ir jis gavo taip per nagus, kad dabar tyli, kaip pelė po šluota — neatsargu buvo iš jo pusės pajudinti visą Yčų giminę, įsikūrusią JAV. Neleidžiama čia ne tik rašyti, bet ir kalbėti apie tokius baisius faktus, kad Vokietijoje atsidūręs lietuviškasis jaunimas yra demoralizuotas. Jau daug lietuvių kalėjimuose sėdi ne tik už spekuliaciją, nes tai čia laikoma normaliu reiškiniu!—bet, sunku, patikėti, — už vagystes, plėšimus, susipiaustymus peiliais ir pan. Hamelio kalėjime sėdi dešimčiai metų nuteistas už plėšikavimą lietuvis Lalis iš Kauno. Kiekviename didesniame kalėjime surasime lietuvių jaunuolių, kurių gyvenimas amžiams sugriautas. Dėl šitokių dalykų visokie vyriausieji ir mažiausieji komitetai sau galvos nesuka — juk yra policija, žandarmerija! Jų pareiga — akis muilinti, žmones kvailinti, dar labiau juos psichiškai sargdinti. Priešai tebemeluoja, kad tarybinė vyriausybė neįsileidžianti grįžtančių lietuvių. Aš pats kalbėjausi su lietuviais-klaipėdiečiais Martynu Lukošium iš Falkenbergo ir Jurgaičiu iš Miunsterio, kurie seniai pasiruošę grįžti tėvynėn, bet jiems iki šio laiko buvo tvirtinama, kad jų nepriims. Lietuvių klaidinimas varomas visu frontu.

Prieš mane kaip tik guli vienas paskutiniųjų Amerikos lietuvių laikraščio "Vienybė" numerių. Kažkokia Tekorienė nuo Ukmergės verksmingai maldauja JAV esančius lietuvius pasigailėti jos ir pasiimti į Ameriką. Kiekviename numeryje surasime elgetiškų maldavimų, aimanų ir begalinės nevilties. Skaudu darosi!

Pakaks šiam kartui. Mano, kaip ir visų namo grįžti pasiryžusių lietuvių, širdyje blaškosi didelis troškimas — kaip padaryti, kad įvyktų stebūklas, dabartinės tarybinės tėvynės tikrasis gyvenimas pasirodytų prieš visų čia esančių lietuvių akis, lyg didžiuliame ekrane ir sugriautų visą tą baisų, biaurų, čia viešpataujantį melą!

Rokiškėnas.

Muenchen-Regensburg-Kiel
Vakarinės zonos.
1948 m. vasaris.

("Tėvynės Balsas")

PRANEŠIMAI

NAHHUA, N. H.

Iš Nashua eis busas į Laisvės pikniką Maynard, Mass., liepos 4-tą (July 4th). Kurie norite nuvažiuoti į tą didžiąją iškilmę, tuojau kreipkitės pas Praną Žukauską.

Busas išeis 11 val. ryto, nuo Lietuvių Klubo iš High St.

Labai svarbu iš anksto užsisakyti buse vietas. Kurie negalite asmeniškai pasimatyti su Frank Žukausku, tai šaukite telefonu 2813 R ir įsigykite buso vilietą.

(144-146)

HARTFORD, CONN.

ALDLD Moterų klubo susirinkimas įvyks 22 d. birželio, 7:30 v. v., 155 Hungerford St. Kviečiame visas drauges dalyvauti. — V. K., sekr.

(143-144)

LICENSES

WHOLESALE AND RETAIL
Beer, Wine, Liquor

NOTICE is hereby given that License No. SL 346 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 200th St., W. of Brighton First Rd., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
W. C. RESTAURANT CORP.

NOTICE is hereby given that License No. SB 181 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at Ft. of Brighton First Rd. & B'dwalk, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
W. C. RESTAURANT CORP.

NOTICE is hereby given that License No. RL 10179 has been issued to the undersigned to sell beer, wine & liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 437 — 7th Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
MATHEW SIMON

NOTICE is hereby given that License No. RL 10068 has been issued to the undersigned to sell beer, wine & liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 41-13 Avenue D, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
DANIEL MORIARTY

NOTICE is hereby given that License No. RL 10181 has been issued to the undersigned to sell beer, wine & liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 16 Judge Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
HARRY SCHREIBER

NOTICE is hereby given that License No. GB 7335 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 311 New York Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
MAX FLECHNER

NOTICE is hereby given that License No. GB 962 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 53 Buffalo Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
ERMINIO SCUTARI

NOTICE is hereby given that License No. GB 2336 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1149 — 38th Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
ANNA GUTTADAURO

NOTICE is hereby given that License No. GB 1958 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 261 Graham Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
JANE MILITE

NOTICE is hereby given that License No. GB 2776 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 822-824 Franklin Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
SAMUEL FISCHER
dba Kingsway Self Service Market

NOTICE is hereby given that License No. GB 1291 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1214 Cortelyou Road, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
CARMELO LICCARDO

NOTICE is hereby given that License No. GB 1721 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 37 Reid Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
ABRAHAM COOPERBERG

NOTICE is hereby given that License No. GB 2605 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 165 Greenpoint Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
STEPHEN HUSKO

NOTICE is hereby given that License No. GB 1156 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 257 Court Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
LOUIS J. SACHS
dba King William Center

NOTICE is hereby given that License No. GB 1318 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 585 Vanderbilt Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
STELLA TESTA

NOTICE is hereby given that License No. GB 2200 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 33 No. Elliott Place, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
PASQUALE ATTANASIO
dba Parkside Grocery

NOTICE is hereby given that License No. GB 1139 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 75 — 6th Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
HARRY RAPAPORT
dba Harry's Delicatessen

NOTICE is hereby given that License No. GB 7224 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1412 — 86th Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
WILLIAM SAMUELS

HELP WANTED—FEMALE
REIKALINGOS MOTERYS

MERGINOS - MOTERYS
PATYRUSIOS — REIKIA TUOJAU
Siuvimui ant reguliarių mašinų—prosyti, apsiūti padelkas ir guzikam kilpas. Ikarpuoti ir padaryti siūles. Aplenkimui ir rankom siuvimui.
PRIE MISSES IR JAUNŲ MERGINŲ SUKNELIŲ
5 DIENŲ SAVAITĖ — APSKRITŲ METŲ DARBAS
Geros darbo sąlygos. — Nauja Dirbtuvė
Kreipkitės
THE RUTLEY MFG. CORP.
1626 CEDAR AVENUE, SCRANTON, PA.
(144)

MALE and FEMALE
VYRAI ir MOTERYS

REIKALINGI DARBININKAI PRIE MEZGIMO STALŲ
VYRAI IR MOTERYS
dirbti prie Merrow, Singer ir Specialių Mašinų
FORELADY IR FOREMAN
Vyniotojai, Kilpų Darytojai, Prosytojai, Užbaigėjai
Abelnam Darbui Merginos
KREIPKITĖS
SEYMOUR CLASSICS
435 CENTER STREET — LONG BEACH, L. I.
arba telefonuokite LONG BEACH 5860
(145)

Žydai Nesitaikys, Jei Nebus Pripažinta Jų Valstybė

Tel Aviv. — Izraeliaus premjeras David Ben-Gurion pranešė Jungtinių Tautų tarpininkui grafui Bernadotte, kad jeigu nebus pripažinta Izraeliaus valstybė, tai žydai nedarys taikos su įsiveržusiais Palestinon arabiškais kraštais.

(Arabiškų šalių vadai užreiškė, kad jie niekuomet nepripažins žydų valstybės Palestinoje.)

NORI IŠTEKĖTI UŽ LIETUVIO

Jauna, 32 metų amžiaus lietuvė moteriškė, pageidauja ištekėti už lietuvio vyro, nesenesnio kaip 42 metų amžiaus, su užtikrinimu gyvenimo. Moteriškė 5 pėdų ir 10½ colių aukščio, patraukiančios išvaizdos, pamokyta, gera virėja. Pasikeisime paveikslais. Rašykite:
Miss Bertha Villis. Peytona, W. Va.
(144-146)

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieškau Jono Kavaliausko, iš Lietuvos kilęs nuo Zapiškio parapijos, Gaižėnų kaimo, Aleksoto valsč., Marijampolės pavieto. Kas žino kur jis dabar yra, prašau pranešti, arba lai pats atsilieipia. Būsiu dėkingas. Juozas Kavaliauskas, c/o Waterbury Hospital, 64 Robbins St., Waterbury, Conn. (143-144)

HELP WANTED—MALE
REIKALINGI VYRAI

REIKALINGI VYRAI
su patyrimu busų vairavimui
GERA ALGA. NUOLATINIS DARBAS
Kreipkitės
ROCKLAND COACHES, Inc.
122 CENTRAL AVE.
SPRING VALLEY, N. Y.
ar HILL BUS CO.
126 North Washington Ave., Bergenfield, N. J.
(147)

AUTOMOBILIŲ VIRŠAM IR FENDERIAM VYRAI
Turi būt geri maliavotojai
Vientik Patyrę.
Švari dirbtuvė. Gera Alga
BRUNNER BROS. BUICK
63-01 METROPOLITAN AVE.
Arti Fresh Pond Road
RIDGEWOOD, N. Y.
(144)

VYRAI
Patyrę prie rūkinimo valgių dėl kenuotų produktų.
Kreipkitės
WEITZMAN'S STORES, Inc.
141 MADISON STREET
New York City.
(145)

HELP WANTED—FEMALE
REIKALINGOS MOTERYS

SECRETARY TO SALES MANAGER
Industrial Sales Experience Preferred
5 Day. $42.50 start
Good opportunity
KURT VERSEN CO.
4 SLOCUM AVE. ENGLEWOOD, N. J.
(144)

SKELBKITĖS LAISVĖJE

LINKSMUMAS DIENOS PIETUOSE
Valgykite Pietus pas
HAPPY DAYS RESTAURANT & BAR
426 South 5th St., Brooklyn, N. Y.
PIETŪS 60c. Iš 5-ių patrovų
VAKARIENĖ 85c Iš 7-ių patrovų
VAKARIENĖ ŠEIMAI IŠ DVIEJŲ
8-ių Patrovų Gerai Suderinto Valgio $1.60
Tai vieta, kurioje jūs jausitės kaip namie. Viskas patogu ir malonu. Mandagus patarnavimas.
Kiekvieną šeštadienį įvyksta puota, pasivaišinimas bei parė. Prašome užeiti pasilinksminti. Nesigailėsite.
Salę išnuomuojame dėl puotų, pokilių, krikštynų, parių, vestuvių. Žemos kainos už viską.
Valgiais ir gėrimais aptarnaujame žemom kainom.

F. W. Shalins
(SHALINSKAS)
Funeral Home
84-02 Jamaica Avenue
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves
$150
Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.
Tel. Virginia 7-4499

Matthew BUYAUSKAS
Laidotuvių Direktorius
Liūdnoje valandoje simpatiškai ir asmeniškai patarnauja už prieinamą atlyginimą.
Moderniškai įrengtos Koplyčios
426 LAFAYETTE ST.,
Newark 5, N. J.
Tel. MArket 2-5172

August Gustas
BELTAIRE FLORIST
Lietuvis Kvietkų Pardavėjas
6762 FOURTH AVE., BROOKLYN 20, N. Y.
(kamp. 68th St.)
Atsitikime varduvių, sukakčių, sirgimų, šermenų ir tt., telefonuokite
SHoreroad 8-9330
Ir Gustas jums tuojau pristatys gėlių bukietą ar vainiką, ko jūs reikalausite.
Specialistai Pritaikymui
Šermenims, Vestuvėms ir Bankietams
Užsakymus taipgi galima priduoti per PAUL GUSTAS FUNERAL HOME, Inc., 354 Marcy Ave., Brooklyn, N. Y.

Paul Gustas Funeral Home,
INC.
354 MARCY AVENUE, BROOKLYN 6, N. Y.
Skersai gatvės nuo Armory
LIETUVIS LAISNIUOTAS GRABORIUS
Telefonuokite dieną ar naktį
EVergreen 7-4774
Naujai išdekoruota šermenų koplyčia, kur šeimos patogiai gali atiduoti paskutinę pagarbą savo mylimiesiems, prakilniuose namuose be ekstra išlaidų.
Du kambariai šermenim, didelis puikiai įruoštas kambarys pasikalbėjimam ir parūkymui.
Asmeniški aptarnavimai suteikiama šeimom sulyg pareikalavimo. Mūsų telefonas niekad nemiega.

Tel. TRObridge 3330
DR. JOHN REPSHIS
(REPSYS)
LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: 2-4 ir 6-8
Nedėliomis ir Šventadieniais: nuo 10 iki 12 ryto.
278 Harvard Street
kamp. Inman St., arti Central Sky.
CAMBRIDGE, MASS.

Joseph Garszva
Undertaker & Embalmer
Manager
JOHN A. PAULEY
Licensed Undertaker
231 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EVergreen 8-9770

KEPAME TIKRĄ LIETUVIŠKĄ DUONĄ IR VISOKIUS PYRAGUS BEI KEIKSUS
Mes perkame geriausios rūšies miltus — tas reiškia, kad mūsų duonoj nėra jokių dažų nei chemikalų. Mūsų duoną valgydami sutaupysite pinigų, nesirgsite, nereikės išmokėti gydytojui.
Pristatome į visas dalis—Brooklyno ir apylinkės, į krautuves ir į pavienius namus; taipgi siunčiame ir į kitus miestus.
Sav. V. LUKOŠEVIČIUS — Tel. EVergreen 4-8802

Egzaminuojam Akis, Rašome Receptus
Darome ir Pritaikome Akinius

Drs. Stenger & Stenger
Optometrists
394-398 Broadway
Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-8342

BAR & GRILL
LIETUVIŠKA ALUDĖ
DEGTINĖ, VYNAS ir ALUS
Kanados Black Horse Ale
Joseph Zeidat, Jr.
411 Grand St.
Brooklyn, N. Y.

LITUANICA SQUARE
RESTAURANT
Steven Augustine & Frank Sanko
SAVININKAI
PUIKIAUSIA LIETUVIŲ RESTAURACIJA BROOKLYNE
PAUKŠTIENOS PIETUS SEKMADIENIAIS
Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių
ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ 7 DIENAS SAVAITĖJE
282 UNION AVE. — BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9612

GREEN STAR BAR & GRILL
LIETUVIŠKAS KABARETAS
Kas nori gražiai laiką praleisti, pasilinksminti ir pasišokti, užeina pas "Green Star Bar and Grill," nes žino, kad visados bus patenkinti.
ATEIKITE PASIMATYTI SU GIVIAIS.
Geriausias Alus Brooklyne
PARĖ KIEKVIENĄ ŠEŠTADIENĮ
459 GRAND STREET — BROOKLYN, N. Y.
(Skersai nuo Republic Teatro) — Telefonas EV. 4-8698

J. J. Kaškiaučius, M. D.
530 Summer Avenue,
Newark 4, N. J.
HUmboldt 2-7964

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Vaiko Meilumas Motinai Ją Išteisino

Rastas svetimoje anglinėje miegant bėgliukas vaikas Willie Knapp, 8 metų, teisme išteisino savo motiną, kuri buvo kaltinama apleidime vaiko.

Mrs. Helen Knapp teisme aiškinosi, kad jos sūnelis yra ieškotojas įvairumo ir jis dažnai nubėga toliau nuo namų. Pavargęs, kartais ir užmiega kur nors. Tačiau jis esąs budrus, galįs save apsisaugoti.

Teismabutyje teisėjas pasisodinęs ant kelių vaiką klausinėjo, ar jis norėtų grįžti pas motiną. Vaikutis pasisakė norinčiu. Teisėjo paleistas, jis nubėgo pas motiną ir apsikabinęs ėmė bučiuoti. Teisėjas paleido abu namo.

Veteranų Įstaiga Persikėlė Naujon Vieton

Valdinio Darbo Departmento užlaikoma Bureau of Veterans Reemployment Rights raštinė persikėlė į naują vietą—nuo W. 42nd St. į Veterans Service Center, 500 Park Ave., New Yorke. Telefonas: PLaza 3-1705.

Abraham Epstein, 44 metų, buvęs suknelių fabrikantas, už į simušė iššokęs ar iškritęs iš apartmento 16-me aukšte bildingo, E. 57th St., New Yorke. Jis buvęs ten nuėjęs pas savo draugą svečiuosna.

Hazel Scott, pianistė, skambins Beethoven First Concerto ir grupę iš savo Piano Specialties šio šeštadienio vakarą, birželio 19-tą, Lewisohn Stadium koncertų programoje. Ir gros New Yorko Philharmonic Symphony Orkestras, vadovybėje Walter Hendl. Stadiumas randasi prie 138th St. ir Amsterdam Ave., New Yorke. Koncertai įvyksta kas vakaras. Kainos prieinamos visiems. Važiavimo į koncertą ir iš koncerto valandomis eina Fifth Avenės čarteriuoti busai No. 3 ir No. 5 nuo Washington Square iki Stadiumo ir atgal. Specialiai busai būna su užrašu "Stadium Concerts."

Norėjome Duoti Daugiau, Bet Duosime, Kiek Galime

Skaitytojai, kurie seka šį Laisvės puslapį, bus pastebėję, kad Lietuvių Kalbos Mokyklėlė, užbaigiant sezoną, ruošėsi įdomiam parengimui su teatro, koncertine ir šokių programa. Tas parengimas buvo rengiamas Liberty Auditorijoj (Lietuvių Kultūros Centre). Betgi ne iš rengėjų kaltės, ir ne dėl Auditorijos valdybos kaltės, o dėl to, kad reikalaujama teatro vaidinimui ir koncertinei programai tam tikrų leidimų, tenka apsiriboti vien šokiais. Taigi buvo norėta duoti daugiau, bet galime duoti vien šokius, kuriems visi leidimai jau yra.

Aišku, vien šokiais mokyklėlė nesitiki atsiekti savo tikslo —sukelti finansų vedimui savo darbo toliau. Bet dabar kitos išeities jau nebeliko. Reikia tikėtis, kad publika gausiai atsilankys į šokius ir tuomi parems mokyklėlę medžiaginiai ir moraliniai.

Skaitantieji šį rašinį prašomi pranešti kitiems, kad šokiai įvyks sekmadienį, birželio 20-tą, Liberty Auditorijoj, 110-06 Atlantic Ave., Richmond Hill, N. Y.

Pradžia 7:30 val. vakare. Įžanga (su taksais) 75c.

Šokiams gros Jurgio Kazakevičiaus orkestra.

Lietuvių Kalbos Mokyklėlė visus užkviečia ir laukia malonaus pasimatymo su skaitlinga publika šį sekmadienį.

Veiksnys.

LDS Trečios Apskrities Pikniką Sulijo

Apskrities piknikas, kuris įvyko 13-tą dieną birželio Lindene, nepavyko. Lietus iš nakties ir dieną lijo beveik iki 4-tai val. dieną ir jau rengėjai manė, kad pikniką reikės atšaukti. Bet apie penkias oras prasiblaivė ir vietiniai bei iš Newarko ir Harrisono piknikų lankytojai sudarė nors nedidelį piknikierių būrį. Buvo ir iš Jersey City nemažas būrys, ir bayoniečių.

Programa prasidėjo vėlai. Brooklynietis Albertas Vasiliauskas sudainavo apie tris dainas ir reikia priminti, kad sukėlė klausytojuose ūpą, ir kiek tos publikos buvo, beveik visa susirinko klausytis. Vėliau eita prie šokių konteso.

Šokių kontestas buvo gyvas ir visų nervai buvo įtempti. Reikia priminti ir tas, jog rengėjai nesitikėjo, kad jaunimas ir senimas būtų taip užinteresuotas šokiais ir tuo, kas kontestą laimės. Teisėjais buvo Žukauskienė, Shimkienė ir Bunkienė. Jaunimas buvo pilnai pasirengęs senimą nugalėti ir jie tai padarė. Už geriausį šokimą valco dovaną laimėjo R. Žukauskas su E. Klimas. Polkos šokį laimėjo L. Lukaitis su A. Stoskas, o antrą dovaną už polkos šokimą laimėjo senimas — Skuodis su M. Yonušiene. Turiu priminti, kad senimas skaitlingai neėmė dalyvumo konteste, bet jaunimas tai pilnai atliko. Aišku, kad nekurie nesutiko su teisėjų sprendimu, bet teisėjai sprendė pilnai bešališkai, nesivaduodami asmeniška pažintimi. Tūli nei nepažino kontestantų, nežinojo, kas jie ir iš kur jie. Tik korespondentui pasiteiravus vėliau sužinota, kad dalyviai iš Union, Bayonne, Hillside ir Jersey City sudarė poras.

Apskrities dovanas laimėjo: Pirmą — B. Litwin, 87 Stuyvesant Ave., Brooklyn, N. Y. Antrą — P. Kasper, 83 Brookdale Ave., Newark, N. J. Trečią—Mrs. Hel Vinick, 83 Brookdale Ave., Newark. Laimėjusieji gali kreiptis prie apskrities iždininko drg. J. Dainiaus, 7007—165th Street, Flushing, N. Y. Kitų kontestų nebuvo iš priežasties vėlaus laiko. Kiek naudos bus iš pikniko rengėjam, tai mažai esą vilties.

Piknike Buvęs.

Malioriai Perrenka Savo Valdybas

Progresyvis ne visuomet reiškia progresyvų asmenį ar asmenų grupę. Gražiais vardais dangstytis mėgsta visokie atžagareiviai.

Šiuo klausimu pavyzdžiui visai atitinka malioriuose susidariusi "Progresyvių" grupė, kuri yra priešinga viskam, kas progresyviška. Ir šiuose valdybų perrinkimuose jie išstatė savo sleitą. Taigi, norintieji tikro progreso malioriai turės balsuoti prieš tą išvirkščių "progresyvių" sleitą. Kiek tikriesiems progresyviams bus pavykę tuos išvirkščiuosius numaskuoti, neprileisti darbininkus apgauti, matysime už dienos kitos.

Maliorių valdybų perrinkimai vyksta šiomis dienomis — 18, 19 ir 21-mą birželio.

Tikrieji progresyviai šiuose lokalų 422, 1011, 261, 905 ir 848, 892 balsavimuose yra išstatę savo kandidatus Rank and File Klubo vardu.

Mainierių Unijos derybos su kompanijomis užstrigo ypač todėl, kad kompanijos priešinasi reikalaujamam mainierių gerovės, sveikatos ir senatvės pensijų fondui.

Mirė

Viktoria Aleksis, 64 m. amžiaus, mirė birželio 16 d., namuose, 20 Franklin Rd., Great Neck, N. Y. Kūnas pašarvotas namuose. Šermenų apeigas eina graborius F. W. Shalins (Šalinskas). Bus palaidota birželio 19 d., 10 val. ryto, Šv. Marijos kapinėse. Paliko sūnų Walter, dukterį Oną Bračiulis ir žentą Joną Bračiulį.

Alexander Leonowicz, 35 m. amžiaus. Gyveno 86-12 — 107th Ave., Ozone Park. Mirė birželio 16 d. Kūnas pašarvotas namuose. Laidotuvės įvyks birželio 19 d., Šv. Jono kapinėse. Velionis paliko nuliūdime tėvus ir dvi seseris. Laidotuvių apeigomis rūpinasi grab. J. Garšva, 231 Bedford Ave., Brooklyne.

Boselis Neleido Dirbti Prie Laivo

Antradienį prie 4-tos prieplaukos, Bush Terminal, Brooklyne, susirinkus laivakroviams dirbti prie jugoslavų laivo Radnik, atplūšė, atskubėjo Ryano ir bosų klapčiukas agentas ir įsako nedirbti. Girdi, čia bus kraunama "baisi karo amunicija," nevalia. Pastoviniavę, pykdami už sugaišintą dieną, laivakroviai išsiskirstė.

Tik parėję namo, iš Hearsto ir kitos tolygios spaudos sužinojo, ko jie patys nežinojo, kad jie būk metę darbą iš protesto prieš krovimą prekių Jugoslavijai — dėl to, kad ji esanti "raudona," kad ten pati liaudis valdosi be ponų.

—Sen...—užkeikė žmogelis mano kaimynas paskaitęs laikraštį. — Manęs daugiau neapgaus, rytoj eisiu ir dirbsiu.

Šį rytą pasiimu laikraštį einant į darbą ir skaitau, kad laivakroviai vis dar "tebeprotestuoją" prieš jugoslavus už kovojimą prieš Hitlerį ir fašistus. Reiškia, boselis ir vėl neleido dirbti.

Skaitau toliau, kokia ta ten esanti "baisi karo amunicija," gal atominės bombos norima krauti? Gal ištiesų tūli laivakroviai bijosi už savo gyvastį? Ta amunicija aiškinama:

"450 tonų miltų, kakavo pupelių." Taipgi šiek tiek atlikusių nuo armijos "auto, džypsų ir pora ambulansų," ne dovanojamų, bet čionai nupirktų, kad palaikyti su mūsų šalimi prekybą.

Visa tai duoda mums progą parduoti turimą perviršį prekių, duoda darbų ir atitolina depresiją, kurios ragučiai jau kyšo. Kitaip miltų perviršių kompanijos sukūrentų ir atmokestį gautų iš valdžios, mūsų taksais, o tie atlikę džypsai šiaip sau surūdytų. Gi visi tie daiktai, be abejo, yra reikalingi didvyriškai kovojusiai prieš fašistus, karo nuniokotai Jugoslavijai.

Tačiau, ką reiškia ponams darbininkų sugaištis nuo darbo, atkvietimas greičiau depresijos ir sulaikymas miltų nuo alkusių per ilgus karo metus jugoslavų? Jiems reikia propagandos už karą. Ir jeigu žmonės neturi nieko prieš jugoslavus, prieš juos reikia sukurstyti iš piršto išlaužtais melais, prievarta sudarytu darbininkų "boikotu." Reikia paskleisti prieš juos propagandą.

Įdomu, ką pasakys mano kaimynas laivakrovys antrą dieną per prievartą turėjęs "boikotuoti" Jugoslavijos laivą Radnik.

Laivakrovio Kaimynas.

New York. — Vidutinis steikas pabrango iki $1.00 svarui.

Kariškiai Alkę 35 Dienas Išbandymui

Dvi dešimtys kariškių, tankistų, išbuvo Metropolitan ligoninėje 35 dienas, misdami pigulkėlėse sutaisytu maistu, su mažiausia jo, su kiek žmogus gali šiaip taip išsilaikyti gyvas.

Kariškiai buvo pasidavę tam bandymui liuosnoriai armijos viršenybei stengiantis sužinoti, kaip ilgai žmogus gali išsilaikyti gyvas badaudamas ar pusbadžiu. Esą norima pritaikyti tokį maistą, kuris būtų lengviausias nešiotis, mažiausia užimtų vietos ir ilgiausia palaikytų gyvybę atsitikime nelaimės ar turint kur nors slypėti. Jie gavę ne daugiau 900 kalorijų dienai.

Atbuvę pasniką, kariškiai grąžinami prie normališko valgio laipsniškai, kas dieną dadedant po 300 kalorijų. O po pasniko juos atleis mėnesiui ar ilgiau atostogų.

Miesto ligoninėse jau suvartotas tūkstantis puskvorčių kraujo iš savanorių sudaryto kraujo banko. Bankas veikia pašalpinės draugijos pamatais — visis susiraišiusieji duoda kraujo, o kraujo gauna tas, kam reikia. Vadovauja Raudonasis Kryžius. Juo daugiau susirašo, rečiau teprisieina kraujo duoti.

NETIKĖTI DOLERIAI

Tūla nežinoma moteriškė, su šoferiu ir palydovais, atvažiavo į miestavą vyrų prieglaudą, 432 E. 25th St., New Yorke, ir apdalino visus įnamius po $1 ir iki $4. Sakoma, senesniems, su lazdomis, davusi po daugiau, jauniems ir atrodantiems sveikais, mažiau. Sakiusi tai daranti atminčiai savo tėvo.

Tos prieglaudos bendrabutyje gyvena apie 100 vyrų.

Rockaways vaizbos butas prašė miesto paskubėti išrišti busams fėro klausimą. Bijosi, kad gali kilti streikas ir nutrūkti didelė dalis rezorto pajamų.

Studentai Pikietavo Chinijos Konsulatą

Virš pusantro šimto studentų pikietavo Chinijos konsulatą, 1250 — 6th Ave., New Yorke. Demonstracija, sumobilizuota Students for Wallace, protestavo prieš neseniai įvykusį Chiang Kai-shek'o policijos žudymą studentų.

Demonstrantai taipgi smerkė J. V. ambasadoriaus Leighton Stuart'o reikalavimą, kad Chinijos valdžia varžytų tuos Chinijos studentus, kurie priešinasi atsteigimui Japonijos militariškosios galios.

STADIUM KONCERTAI

AMSTERDAM AVE. IR 138th ST. VKR. 8:30
TIKIETAI NUO 20c, 60c IR DAUGIAU
PIRM., BIRŽ. 21 — VISA PROGRAMA BRAHMS. ISAAC STEPN. FRITZ REINER, vad.
TREČ., BIRŽ. 23 — FRANCES MAGNES, smuikininkė CAROL BRICE, contralto. FRITZ REINER, vad.
KTVR., BIRŽ. 24 — WILLIAM KAPELL, pianistas. FRITZ REINER, vad.
PNKT., BIRŽ. 25 — BEETHOVENO PROGRAMA — FRITZ REINER vad.
SEST., BIRŽ. 26 — VIVIAN DELLA CHIESA, soprano MAC MORGAN, baritonas. PAUL LAVALLE, vad.

EKSPRESU PRISTATOMA APDRAUSTI
"READY-TO-SHIP" PUNDELIAI
DRABUŽIŲ • MAISTO
Į USSR (Apmokėtais Muitais) Ir į Visas Pasaulio Dalis.
Reikalaukit NEMOKAMO KATALOGO Šiandien

DABAR! GALITE SIŲST TAIPRAITERIUS IR Siuvimo Mašinas ČIA APMOKĖTAIS MUITAIS

WORLD TOURISTS INC.
18 WEST 23RD STREET • NEW YORK 10, N. Y.
TELEPHONE ORCHARD 4-4660

BROX AGENTŪRA EMRA MFG. & TRADING CO. 2770 Third Ave. (Kamp. 146th St.) MO. 9-6761

GYDYTOJAS
S. S. Lockett, M. D.
223 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Valandos: 1—2 dienom, 6—8 vakarais
Ir Pagal Pasitarimais.
Telefonas EVergreen 4-0208

DANTŲ GYDYTOJAS
Dr. A. Petrika
221 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6868
Valandos: 9—12 ryte, 1— 8 vakare
Penktadieniais uždaryta.

BROOKLYN
LABOR LYCEUM
DARBININKŲ ĮSTAIGA
Salės dėl Balių, Koncertų, Bankietų, Vestuvių, Susirinkimų ir tt. Puikus steičius su naujausiais įtaisymais.
KETURIŲ BOLIŲ ALLEYS
Kainos Prieinamos.
949-959 Willoughby Ave.
Tel STagg 2-3842

JŪSŲ AKYS yra JŪSŲ BUITIS
SAUGOKITE JAS GERAI
DUOKITE IŠEGZAMINUOTI SAVO AKIS IR "SUŽINOKITE TIESĄ APIE SAVO AKIS"
Jerome Hurwitz B. S. A. O.
OPTOMETRISTAS
Mes patys ištekiname stiklus, pritaikom jūsų regėjimui.
830 BROADWAY BROOKLYN, N. Y.
EV. 8-2123
Atdara kas vakarą iki 8-tos — Penktadieniais uždara

TONY'S
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
GERAI PATYRĘ BARBERIAI

PARDAVIMAI
PARDAVIMAI
Richmond Hill. — Tušti mūriniai namai ir fliorai, 6 ir 7 kambarių su šiluma. Kaina nuo $6,500 iki $11,500. Dviejų šeimų namas, 11 kambarių, šiluma, garadžiai, $10,500. Dviejų šeimų mūrinis namas, 11 kambarių, šiluma, garadžiai, atskirai statytas, $12,500 iki $16,500. Kreipkitės pas: Zinis, 499 Grand St., Brooklyn. Telefonai EVergreen 4-3487. REpublic 9-1506. (143-145)

PEIST LANE DRUGS, Inc.
405 SO. 4th ST.,
Cor. Hewes St.
Brooklyn, N. Y.
Visokiausi vaistai, kosmetikai, kudikiam reikmenys, įvairūs daikteliai, ligonių kambariui reikmenys už grieštai žemas kainas.
RECEPTŲ SPECIALISTAI.
MAX PEIST, Ph. G., EDWIN LANE, Ph. G.
Tel. EVergreen 7-6238

RANDAVOJIMAI
Pasirandavoja fornišiuotas kambarys, arti Forest Park. Dėl daugiau informacijų skambinkite Virginia 7-9527. Nuo 5 iki 8 v. v.

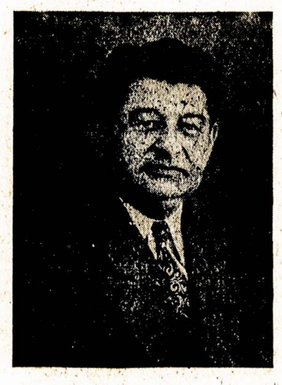

Peter KAPISKAS
BAR & GRILL
Degtinės, Vynai ir Alus
RHEINGOLD BEER & ALES
★
32 Ten Eyck St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8174
Peter Kapiskas

NUPIGINTAS PARDAVIMAS
Aukštos Rūšies Džiūlerių Sandėlio
Susidedant iš Daimantų, Platinų, Auksinių Daiktų, Gold Mountings, Daimantinių Vedybinių Žiedų, Moteriškų ir Vyriškų Auksinių Žiedų, Ir Auksinių Daiktų Visokių Rūšių.
Dailių Moteriškų ir Vyriškų Laikrodžių Didelis Pasirinkimas
Aukso ir Sterlingo Sidabro Ir Paauksuotų Džiūlėrių. Taipgi Costume Džiūlerių Sulyg Vėliausios Dienos
Didelis Pasirinkimas Religijinių Daiktų.
PIRKITE DABAR IR TAUPYKITE PINIGUS
Rankpinigiai Palaikys Bile Daiktą Iki Jums Jo Reikės
ROBERT LIPTON
701 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Telefonas STagg 2-2173

Trūks Jums Šonai nuo Juoko!
BETTY MacDONALD HUTTON • CAREY
"DREAM GIRL"
• IR PUIKUS VAIDINIMAS SCENOJ •
"Hour of Charm" VIENŲ MERGINŲ ORK. su PHIL SPITALNY
Ir: EVELYN ir Jos smuikas
Dar ir: VIOLA ir VELMA
Paramount THEATRE Times Sq.

-:- -:- Matyk Naujausias Sensacingas Žinių Filmas -:- -:-
PIRMI JUDŽIAI IŠ UŽ ARABŲ LINIJŲ!!
MICHAEL SUSITUOKIA SU ANNE
RUSIJA SULAIKO TRAUKINIUS BERLYNAN
EMBASSY NEWSREEL THEATRE BROADWAY ir 46th ST., N.Y.C.

RADIO CITY MUSIC HALL
TEATRINĖ TAUTOS VIETA • ROCKEFELLER CENTER
Smagi, romantiška, puošni muzikinė... pilna dainų, kibirkščiuojančio juoko, su Geriausiu Bing vaidinimu.
BING CROSBY * JOAN FONTAINE
"THE EMPEROR WALTZ"
Paramount Judis
Didžiojoj Scenoj: "LET FREEDOM RING"... sujaudinąs, patriotinis dalykas. Rockettes, Corps de Ballet, Music Hall Simfonijos Ork. vadovybėje Alexander Smallens.